

Nationaal
Warmtefonds

Jaarverslag 2021

Stichting Nationaal Warmtefonds

warmtefonds.nl

Het Nationaal Warmtefonds wordt mede mogelijk gemaakt door:

Rijksverheid

Rabobank

asn bank

ING

COUNCIL OF EUROPEAN DEVELOPMENT BANK
BANKA ZA RAZVOJAK IZ OBLASTI SVETLOSTI

European
Investment
Bank

ZANDERS
TREASURY • RISK • FINANCE

VOORWOORD

In de afgelopen jaren is het Warmtefonds gegroeid van een bescheiden fonds naar een instrument dat de energietransitie voor huishoudens op grote schaal stimuleert. Aan het eind van 2021 hebben we ca 660 miljoen euro aan leningen verstrekt. Sinds de totstandkoming van het Klimaatakkoord is er sprake van een uitbreiding van het takenpakket. Onderdeel van het Klimaatakkoord is het streven om voor alle doelgroepen een breed scala aan aantrekkelijke, toegankelijke en verantwoorde financieringsmogelijkheden beschikbaar te stellen. Het Nationaal Warmtefonds speelt daar een belangrijke rol bij door de ontwikkeling van nieuwe financieringsoplossingen voor mensen die tot nu toe geen toegang tot financiering hebben, maar die toch hun huis willen verduurzamen.

Nieuw organisatiemodel en dienstverleners

Met het oog op de verwachte groei van het fonds heeft het bestuur de governance van het fonds versterkt door het introduceren van het model van three lines of defence. Dit model is in 2021 geïmplementeerd: een onafhankelijke risico en compliance manager zijn benoemd (tweede lijn) en daarnaast is accountantsorganisatie BDO geselecteerd om de internal audit rol (derde lijn) op zich te nemen.

In samenhang daarmee zijn na een selectieprocedure eind 2020 nieuwe service providers gekozen om het fonds bij te staan bij de realisering van de uitgebreide taakopdracht en de forse groeiambities. De nieuwe service providers - Zanders voor managementondersteuning, Polestar voor Operations, front-, mid- en backoffice werkzaamheden en Ohpen voor het IT-systeem- zijn begin 2021 van start gegaan. Na een voorbereiding van zes maanden leidde dit op 1 juli 2021 tot overgang van alle werkzaamheden op het gebied van acceptatie en beheer van nieuwe leningen. Sinds die datum verricht Polestar die werkzaamheden.

De implementatie van de nieuwe organisatie heeft in de tweede helft van het jaar tot enkele uitdagingen geleid. Onder meer is door de implementatie een achterstand ontstaan in de verwerking van nieuwe aanvragen. Deze zal naar verwachting in de loop van Q1 2022 zijn weggewerkt. Na afloop van het implementatieproces staat er een professionele organisatie en solide IT-infrastructuur die is voorbereid op de taken die voor ons liggen. Ook de werkwijze is gemoderniseerd, waarbij het aanvraagproces zoveel als mogelijk is gedigitaliseerd. We zijn er van overtuigd dat dit uiteindelijk zal resulteren in aanzienlijke efficiëncy verbeteringen en een verbeterde klantervaring.

Nationaal Warmtefonds 2

Er is begin 2021 een aparte stichting Nationaal Warmtefonds 2 (NWF 2) opgericht die juridisch zelfstandig Energiebespaarhypotheek en Energiebespaarleningen gaat verstrekken aan particulieren die niet aan de criteria van NWF voldoen. Het gaat hierbij onder meer om klanten met een leeftijd boven de 75 jaar, klanten met een beperkte leencapaciteit of klanten met een bepaalde negatieve kredietwaardigheid volgens BKR. Organisatorisch zullen NWF en NWF 2 nauw samenwerken. Bestuur en raad van toezicht bestaan uit dezelfde personen. NWF 2 heeft op 30 juni 2021 een eigen AFM-vergunning verkregen voor het verstrekken van consumentenkrediet en hypothecair krediet op grond van artikel 2:60 Wet op het financieel toezicht (Wft). In 2021 is gewerkt aan het inregelen van de organisatie en de opstart van de activiteiten. Vanaf 2021 zal NWF 2 ook haar eigen jaarverslag publiceren. Er is naar verwachting een behoorlijke aanlooperperiode nodig voor er in NWF 2 sprake is van een substantieel leningvolume.

Productie 2021

De productie van nieuwe leningen viel in 2021 voor het eerst in de geschiedenis van het fonds lager uit dan het voorgaande jaar. De marktomstandigheden speelden hierbij een grote rol: veel woningeigenaren beschikten in de Covid crisis over meer spaargeld dan gebruikelijk en deden minder vaak beroep op een lening. Ook konden zij hun woning hypotheek oversluiten en verhogen tegen aantrekkelijke rente waardoor zij voor de financiering van de verduurzaming geen beroep hoefden te doen op de Energiebespaarlening. Daarnaast speelde de verscherping van de consumptieve leennormen door de VFN (Vereniging van Financieringsondernemingen

Nederland) een rol die leidde tot een vermindering van de leencapaciteit van veel particulieren. Tot slot konden Verenigingen van Eigenaren door de Covid-crisis geen ledenvergaderingen houden waardoor besluitvorming over nieuw af te sluiten leningen werd uitgesteld.

Ook de uitdagingen bij de overgang naar nieuwe serviceproviders hebben een drukkend effect op de productie gehad.

De politieke situatie creëerde ook onzekerheid. De markt was in afwachting van de plannen van het nieuwe kabinet en eventueel daaruit voortvloeiende stimuli voor verdere energiebesparing.

We verwachten in 2022 een sterk herstel van de productie. De sterk gestegen energieprijzen alsmede de sterke focus van het nieuwe kabinet op verdere verduurzaming van het woningbezit spelen hierbij een belangrijke rol. In de afgelopen weken zijn de aanvragen tot recordhoogte gestegen. We verwachten dat deze trend de rest van het jaar zal aanhouden.

We danken de medewerkers van het Warmtefonds zelf en van onze service providers, Zanders, Polestar Bemiddeling, Ohpen en Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVn), alsmede de provincies en gemeenten die met ons samenwerken voor alle support. Ook onze financiers Rabobank, ING Bank, ASN Bank, Council of Europe Development Bank, European Investment Bank en het Ministerie van Binnenlandse zaken zijn we zeer dankbaar voor al hun ondersteuning. Deze partners en hun medewerkers zijn belangrijke hoekstenen voor het succes van ons fonds en voor de verduurzaming van Nederland.

Namens het bestuur

Ernst-Jan Boers, voorzitter

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	1
1. Verslag van het bestuur	4
1.1. <i>Het jaar 2021 in vogelvlucht</i>	4
1.2. <i>Het fonds</i>	7
1.3. <i>Productie Energiebespaarlening</i>	8
1.4. <i>Maatschappelijk rendement</i>	12
1.5. <i>Financieel rendement</i>	14
1.6. <i>Vooruitblik</i>	15
2. Governance	16
2.1. <i>Bestuur en raad van toezicht</i>	16
2.2. <i>Fondsmanager</i>	19
2.3. <i>Wet- en regelgeving</i>	19
2.4. <i>Risicomanagement</i>	20
3. Jaarrekening	22
3.1. <i>Balans</i>	22
3.2. <i>Winst- en verliesrekening</i>	23
3.3. <i>Kasstroomoverzicht</i>	24
3.4. <i>Waarderingsgrondslagen</i>	25
3.5. <i>Toelichting op de balans</i>	28
3.6. <i>Toelichting op de winst- en verliesrekening</i>	39
3.7. <i>WNT-verantwoording</i>	43
4. Overige gegevens	45
Compliance certificate for Rabobank, ASN and ING	46
Compliance certificate for the Council of Europe Development Bank	47
Compliance certificate for the European Investment bank	48
5. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	49

1. VERSLAG VAN HET BESTUUR

1.1. Het jaar 2021 in vogelvlucht

Nieuw organisatiemodel

In 2020 is besloten tot de invoering van een nieuw organisatiemodel met een andere verdeling van taken en bevoegdheden tussen het fonds en zijn uitvoerder. De ondersteuning van het bestuur van het Warmtefonds wordt in dit model uitgebreid en de scheiding van verantwoordelijkheden tussen het fonds en de uitvoerder explicieter gemaakt. Na een marktconsultatie heeft het bestuur drie service providers geselecteerd om dit nieuwe model in te vullen: Zanders voor managementondersteuning, Polestar voor Operations, front-, mid- en backoffice en Ohpen voor de levering van het IT-systeem.

Begin 2021 is in samenwerking met deze partijen van start gegaan met de implementatie van het nieuwe model. Op 1 juli 2021 vond de daadwerkelijke overgang plaats. Vanaf die datum worden de verwerking van nieuwe aanvragen en het beheer van de nieuw verstrekte leningen uitgevoerd door Polestar. Alle leningen verstrekt voor 1 juli 2021 blijven in beheer bij SVn.

De invoering van het nieuwe model leidde in daaropvolgende maanden tot enkele uitdagingen. Onder meer ontstond een achterstand in de verwerking van nieuwe aanvragen. In het laatste kwartaal is er een grote inspanning geleverd om deze achterstand te reduceren en is samen met Polestar en Ohpen een actieplan gedefinieerd om dit probleem op te lossen. Naar verwachting wordt de implementatie van dit actieplan in de loop van Q1 2022 afgerond en zijn tegen die tijd de achterstanden weggewerkt. We zijn er ondanks de uitdagingen in deze eerste fase van overtuigd dat de nieuwe werkwijze en de digitalisering van het aanvraagproces uiteindelijk resulteren in een aanzienlijk verbeterde klantervaring.

Marketing en communicatie vernieuwd

Tegelijk met de introductie van een nieuw organisatiemodel heeft NWF besloten tot een verbetering en modernisering van de activiteiten op marketing en communicatie gebied. Daartoe heeft het bestuur een overeenkomst gesloten met IVRM, een erkend marketing- en communicatiebureau. In overleg met IVRM is allereerst besloten om de website van NWF te vernieuwen. De werkzaamheden hiervoor zijn momenteel in volle gang. We verwachten dat de nieuwe website op 1 april 2022 live gaat. Ook is gekozen voor een nieuwe huisstijl inclusief een nieuw logo.

In 2021 is in opdracht van NWF een doelgroepenonderzoek uitgevoerd. Uit dit onderzoek blijkt dat, hoewel de interesse om het eigen huis te verduurzamen groot is, er veel onbekendheid is met de mogelijkheden om deze verduurzaming te financieren. Naar schatting 27% van het totaal aantal huizenbezitters geeft in het onderzoek aan open te staan voor financiering van verduurzaming. Hier is voor NWF nog veel onbenut potentieel, want een aanzienlijk deel van die mensen is momenteel nog niet bekend met het fonds. NWF zal in samenwerking met IVRM haar online marketingstrategie aanscherpen om deze potentiële klanten beter te bereiken.

Productie 2021

NWF heeft in 2021 in totaal 107 miljoen euro aan leningen verstrekt, aanzienlijk minder dan het voorgaande jaar. De marktomstandigheden speelden hierbij een grote rol: veel woningeigenaren beschikten in de Covid crisis over meer spaargeld dan gebruikelijk en deden minder vaak beroep op een lening. Ook konden zij hun woninghypotheek verhogen tegen aantrekkelijke rente waardoor zij voor de financiering van de verduurzaming geen beroep hoefden te doen op de Energiebespaarlening. Daarnaast speelde de verscherping van de consumptieve leennormen door de VFN (Vereniging van Financieringsondernemingen Nederland) een rol die leidde tot een vermindering van de leencapaciteit van veel particulieren. Tot slot konden Verenigingen van

Eigenaren door de Covid-crisis geen ledenvergaderingen houden waardoor besluitvorming over nieuw af te sluiten leningen werd uitgesteld.

Ook de uitdagingen bij de overgang naar nieuwe serviceproviders hebben een drukkend effect op de productie gehad.

De politieke situatie creëerde ook onzekerheid. De markt was in afwachting van de plannen van het nieuwe kabinet en eventueel daaruit voortvloeiende stimuli voor verdere energiebesparing.

We verwachten in 2022 een sterk herstel van de productie. Niet alleen het inlopen van alle achterstanden bij de verwerking van leningaansvragen maar ook de sterk gestegen energieprijzen alsmede de focus van de overheid op het verder verduurzamen van het woningbezit spelen hierbij een belangrijke rol. In de eerste maanden van 2022 zijn de aanvragen tot een recordhoogte gestegen. We verwachten dat deze trend de rest van het jaar zal aanhouden.

Verruiming Investeringsreglement VvE

Sinds de oprichting van het fonds is het maximale leenbedrag per appartementsrecht ongewijzigd gebleven. In deze periode zijn bouwkosten met ca 20% gestegen waardoor sommige VvE's moeite hadden om de financiering voor verduurzamingsprojecten rond te krijgen. In lijn met de stijging van de bouwkosten heeft NWF het Investeringsreglement aangepast en het maximale leenbedrag verhoogd van 25.000 euro naar 30.000 euro per appartementsrecht. Ook de mogelijkheid om proceskosten mee te financieren werden verruimd voor de grote VvE's. In het verleden gold hiervoor een absoluut maximum van 20.000 euro (40.000 euro in geval van een ZEP/NOM pakket), dit is aangepast naar een maximum van 500 euro per appartementsrecht.

ING Bank toegetreden als financier

NWF heeft in 2021 een akkoord bereikt met ING Bank over toetreding van de bank tot de groep van financiers van het fonds. ING stelt in eerste instantie een bedrag van 50 miljoen euro beschikbaar. De lening is op 1 december jl. door NWF opgenomen.

Scholen Energiebespaarlening

In 2021 heeft NWF twee leningen verstrekt voor een totaal bedrag van 1.035.000 euro. De belangstelling voor deze lening blijft al enkele jaren beperkt. Schoolbesturen geven tot heden de voorkeur om eigen middelen in te zetten, vanwege de negatieve rente die men moet betalen op creditsaldi bij banken. Hoewel het aantal leningen erg laag is, is besloten om dit financieringsproduct vanuit het fonds te blijven aanbieden. Het is de wens van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) en het fonds om scholen zoveel mogelijk te faciliteren bij de verduurzaming van de schoolgebouwen en het draagt bij aan de propositie van de Stichting Schooldakrevolutie, die scholen stimuleert zonnepanelen te installeren en energiebesparende maatregelen te treffen. Vanuit het fonds kan het product met beperkte inspanning en kosten in de lucht worden gehouden.

Regionale varianten

Dit jaar zijn er rentekortingsregelingen in de provincies Drenthe, Friesland en Zeeland geweest en in gemeente Leidschendam-Voorburg. Daarnaast is er per 1 januari 2022 een nieuwe rentekortingsregeling toegevoegd voor de gemeente Den Haag. De gemeente heeft een budget van 200.000 euro beschikbaar gesteld. Daarnaast is de rentekortingsregeling met de regio Leidschendam-Voorburg verlengd met een jaar. Deze rentekorting is nu echter enkel beschikbaar voor particulieren en niet meer voor VvE's. De onderstaande tabel geeft de gepasseerde aanvragen per regionale variant weer.

Regio	Startdatum	EBL	VvE EBL
Drenthe	1-1-2017	539	2
Leidschendam-Voorburg	1-2-2020	40	-
Friesland	1-8-2020	248	0
Zeeland	15-11-2020	134	-

Het succes van de regionale variant wordt zichtbaar door een stijging van het aantal verstrekte Energiebespaarleningen in de betreffende regio. Voor Drenthe is dit effect in 2021 het meest zichtbaar. Drenthe heeft in 2021 een aandeel van 13,9% in de door NWF in 2021 verstrekte leningen terwijl in Drenthe slechts 3,3% van de Nederlandse koopwoningen staan.

Nationaal Warmtefonds 2

De Rijksoverheid heeft in het Klimaatakkoord aangegeven dat de betaalbaarheid en haalbaarheid voor iedereen belangrijke uitgangspunten zijn voor de energietransitie. In opdracht van het Rijk werkt NWF aan oplossingen voor mensen die niet voor reguliere financiering in aanmerking komen. Omdat de risico's van dergelijke financieringen hoger zijn dan de huidige leningsproducten van het Nationaal Warmtefonds, is besloten om deze juridisch en administratief te separeren. Daartoe is op 8 januari 2021 de Stichting Nationaal Warmtefonds 2 ('NWF 2') opgericht met eenzelfde Bestuur en Raad van Toezicht als NWF. NWF 2 wordt vooralsnog 100% gefinancierd door de Rijksoverheid. Daartoe heeft het Ministerie van BZK in eerste instantie een achtergestelde lening van 50 miljoen euro toegekend. Het is de bedoeling dat de leningen van NWF 2 worden afgesloten via dezelfde online aanvraagstraat als gebruikt wordt voor het NWF. Er is daarmee één loket voor beide fondsen, waarbij twee separate stichtingen optreden als kredietverstrekker. Op 30 juni jl. heeft NWF 2 een AFM vergunning verkregen op grond van artikel 2:60 Wet op het financieel toezicht voor het aanbieden van zowel consumptief als hypothecair krediet.

Het jaar 2021 stond in het teken van het inregelen van de organisatie en het opstarten van de activiteiten van de stichting. In juli is de Energiebespaarhypotheek gelanceerd, een hypothecaire lening voor particuliere eigenaar-bewoners die op basis van hun inkomen niet in aanmerking komen voor de reguliere Energiebespaarlening. Dit nieuwe product is voorlopig alleen beschikbaar voor inwoners van wijken waar sprake is van een collectieve aanpak tot verduurzaming onder regie van een gemeente of woningcorporatie. BZK heeft een inventarisatie gedaan bij gemeenten en woningcorporaties in hoeverre er plannen voor een dergelijke wijkaanpak bestaan. Circa 120 gemeenten en woningcorporaties hebben hier positief op gereageerd. In samenwerking met de gemeente Doetinchem en Oldambt is een pilot uitgevoerd om de werking van het deze nieuwe financiering te testen.

In de tweede helft van 2021 is begonnen met de ontwikkeling van een leenproduct voor kleine VvE's met minder dan 8 appartementsrechten. De productspecificaties zijn door BZK goedgekeurd, De uitrol van dit product wordt medio 2022 verwacht.

1.2. Het fonds

Profiel en doelstelling NWF

Verduurzaming stimuleren

Het fonds is in 2014 opgericht door het Ministerie van BZK met als doel woningeigenaren en scholen te stimuleren hun huis te verduurzamen. Het fonds verstrekt leningen aan particuliere woningeigenaren en VvE's voor het financieren van energiebesparende maatregelen.

Het aantal leningen dat het fonds verstrekt is sinds de start van het fonds sterk toegenomen. Gezien de sterk toegenomen energieprijzen wordt komend jaar een sterke groei verwacht. Het verduurzamen van een woning biedt dan ook veel voordelen. Zo leidt verduurzaming tot meer wooncomfort, een lagere energierekening en draagt het bij aan waardebehoud van de woning. Afhankelijk van het energieverbruik en de gefinancierde maatregelen worden de kosten van de Energiebespaarlening gecompenseerd door de energiebesparing. De lage, meestal aftrekbare, rente en de voordelige voorwaarden zoals boetevrij vervroegd aflossen maken de Energiebespaarlening dan ook een aantrekkelijke financieringsmogelijkheid voor zowel particulieren als VvE's en scholen.

Wie maken het fonds mogelijk?

Het fonds wordt mogelijk gemaakt door het ministerie van BZK, Rabobank, ASN Bank, ING Bank, Council of Europe Development Bank en de European Investment Bank. Het ministerie van BZK participeert met een achtergestelde lening van 218 miljoen euro. De Rabobank heeft 100 miljoen euro financiering beschikbaar gesteld, ASN Bank 25 miljoen euro, ING Bank 50 miljoen euro, de Council of Europe Development Bank 250 miljoen euro (onder garantie van Rabobank) en de European Investment Bank 150 miljoen euro.

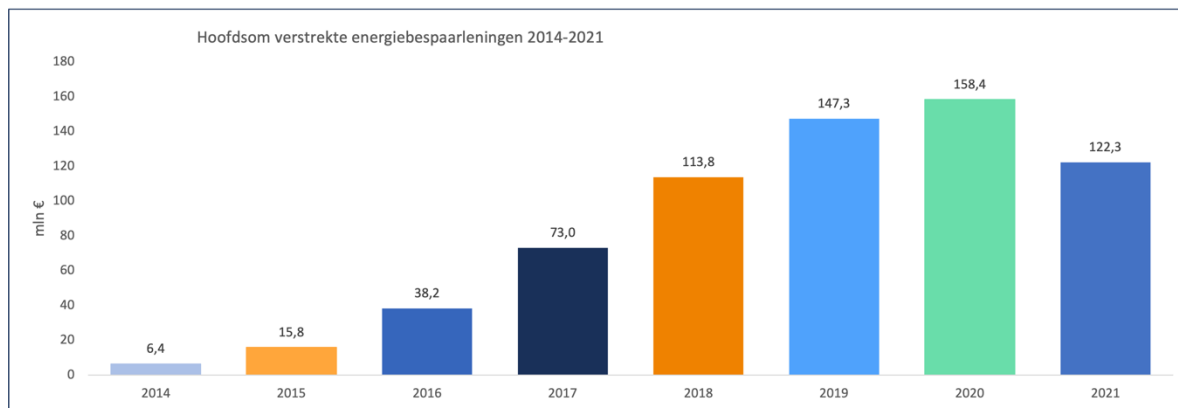
Daarnaast participeert het Ministerie van Binnenlandse zaken (BZK) via een bijdrage van 50 miljoen euro in de financiering van woningeigenaren, woonachtig in wijkaanpakken, die hun woningen willen verduurzamen maar beperkte leenruimte hebben. Vanuit de entiteit 'stichting Nationaal Warmtefonds 2' zullen leningen aan deze groep worden verstrekt. Deze stichting is in 2021 opgericht. Op dit moment wordt gewerkt aan de inregeling van systemen en organisatie zodat NWF 2 gereed is voor het verstrekken van leningen aan de doelgroep.

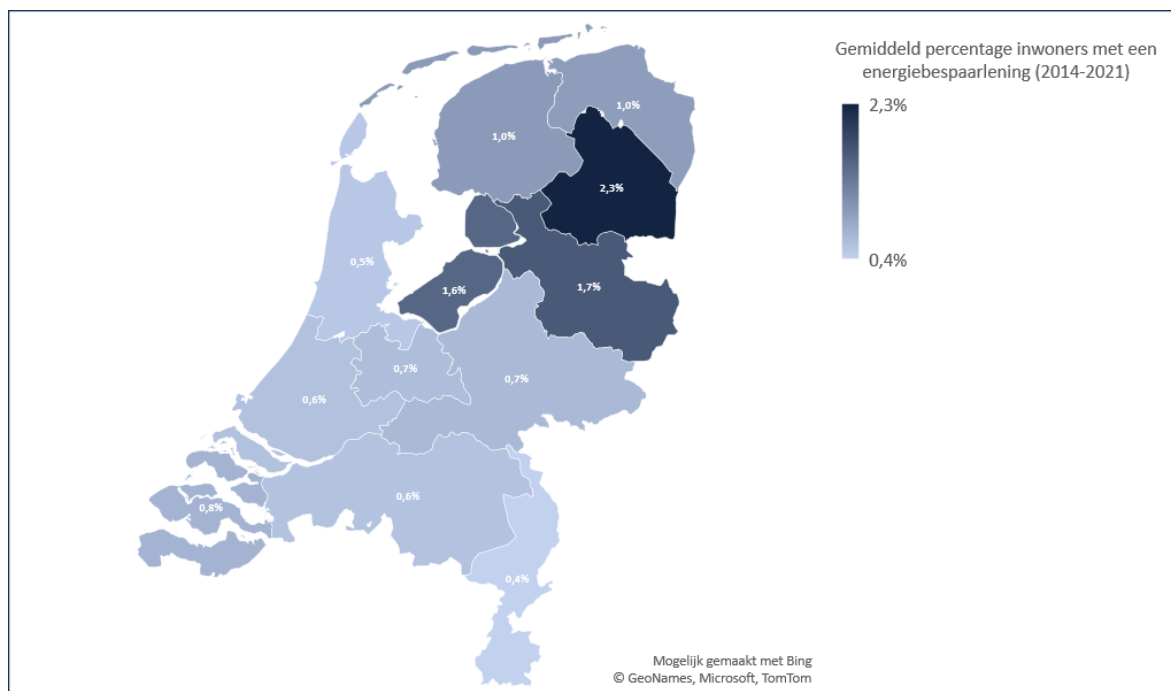
1.3. Productie Energiebesparing

Energiebesparingen

Onderstaande grafiek geeft de ontwikkeling van de verstrekte leningen weer vanaf start van het fonds in 2014. Dit betreft zowel Energiebesparingen verstrekt aan particuliere eigenaar-bewoners als aan VvE's en scholen.

De onderstaande grafiek geeft het gemiddelde percentage inwoners weer dat gebruik heeft gemaakt van een Energiebesparing over de gehele looptijd van het fonds. Zoals verwacht laten de regio's met een rentekortingsregeling (Drenthe, Overijssel, Friesland) een hoger percentage zien dan de regio's zonder een regeling.

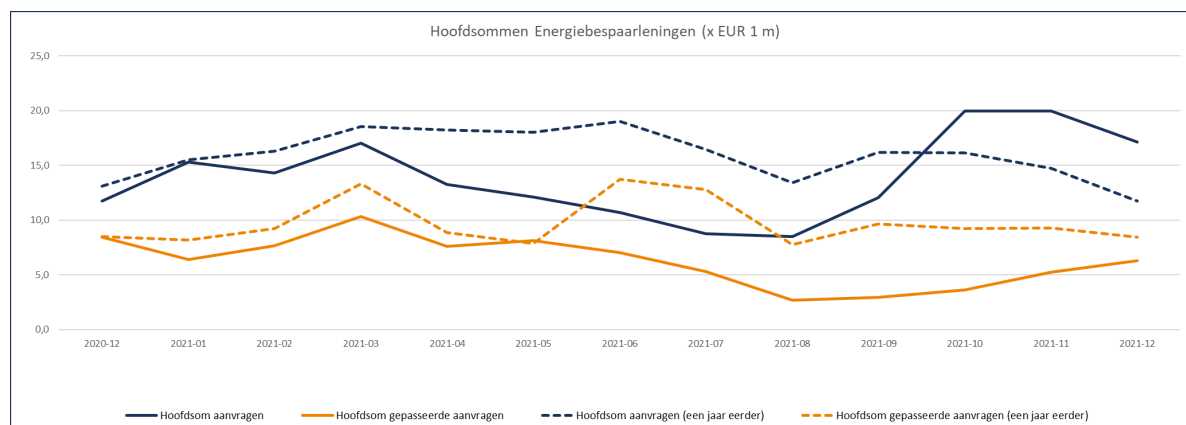

Energiebespaarleningen

In totaal zijn in 2021 11.798 Energiebespaarleningen aangevraagd voor een totaalbedrag van 169 miljoen euro. Het aantal aanvragen is gedaald ten opzichte van 2020 (13.958 aanvragen) en ook het volume (194 miljoen euro). Het dalende aantal aanvragen kan deels worden verklaard door de coronacrisis. Tevens speelt de aanscherping van leennormen van de Vereniging van Financieringsondernemingen (VFN) een rol. Deze aanscherping heeft geleid tot een daling van de leencapaciteit waardoor minder particulieren voor een lening in aanmerking komen. In de laatste weken van 2021 is de daling omgeslagen in een stijging, in reactie op de scherp gestegen energieprijzen. Deze trend heeft zich in het nieuwe jaar voortgezet.

Het aantal en volume gepasseerde Energiebespaarleningen ligt in 2021 40% respectievelijk 38% lager dan in 2020. Het volume gepasseerde Energiebespaarleningen komt op 72 miljoen euro. Hierbij spelen dezelfde factoren een rol als hierboven vermeld bij de aanvragen. Daarnaast bleef de conversie achter door aanloopproblemen bij de transitie naar de nieuwe uitvoeringsorganisatie. Hierdoor is een achterstand in het verwerken van aanvragen ontstaan. Per 31 december 2021 had het fonds nog voor 38 miljoen euro aan aanvragen voor particuliere Energiebespaarleningen in behandeling. We verwachten dat de achterstand in verwerking in Q1 zal worden ingelopen en dat een groot deel van deze onderhanden aanvragen alsnog in 2022 zal passeren.

In de onderstaande grafiek geven we de ontwikkeling van de aangevraagde en verstrekte Energiebespaarleningen in miljoenen euro over de afgelopen 12 maanden weer (en ter vergelijking de gegevens van een jaar eerder).

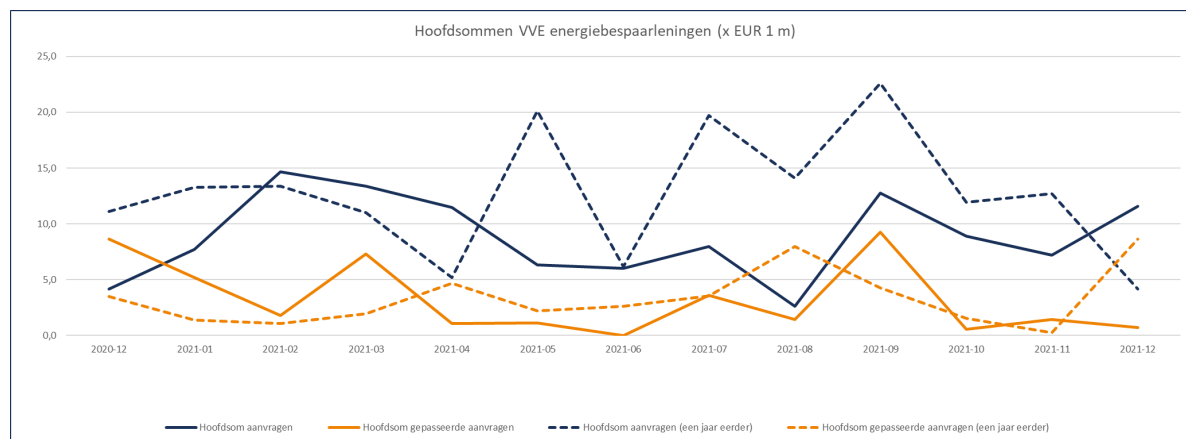

In 2021 werden twee Scholen Energiebespaarleningen verstrekt voor 1,035 miljoen euro.

VvE Energiebesparingen

In 2021 zijn 134 aanvragen voor een VvE Energiebesparing voor totaal 110,5 miljoen euro ontvangen (2020: 176 aanvragen voor 154,3 miljoen euro).

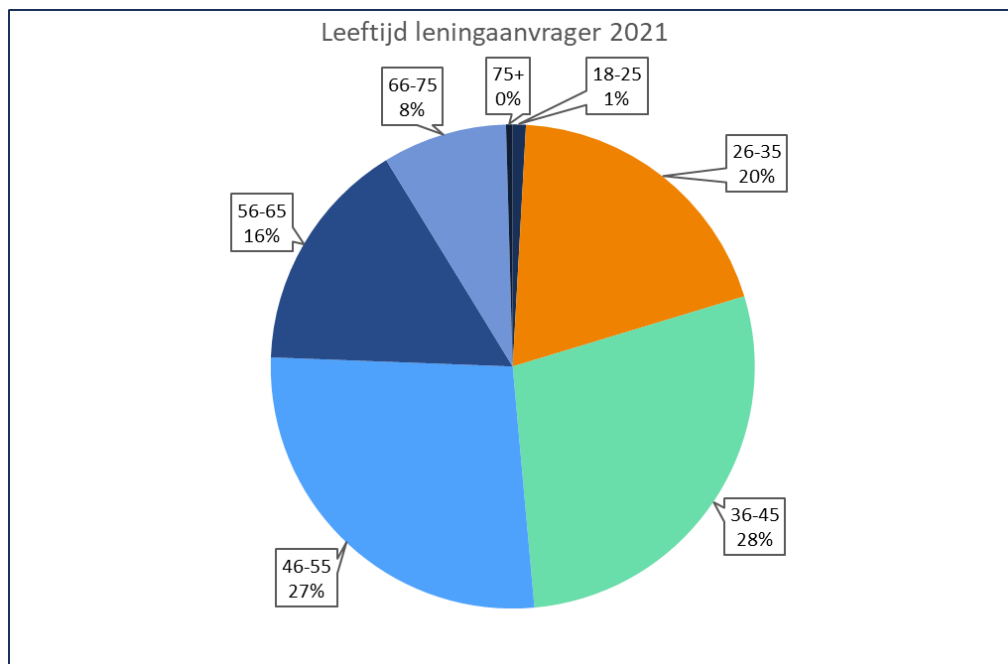
Het aantal en volume van gepasseerde VvE Energiebesparingen is in 2021 gedaald: er zijn 58 VvE Energiebesparingen gepasseerd voor in totaal 33,4 miljoen euro (tegenover 74 voor 40 miljoen euro in 2020).

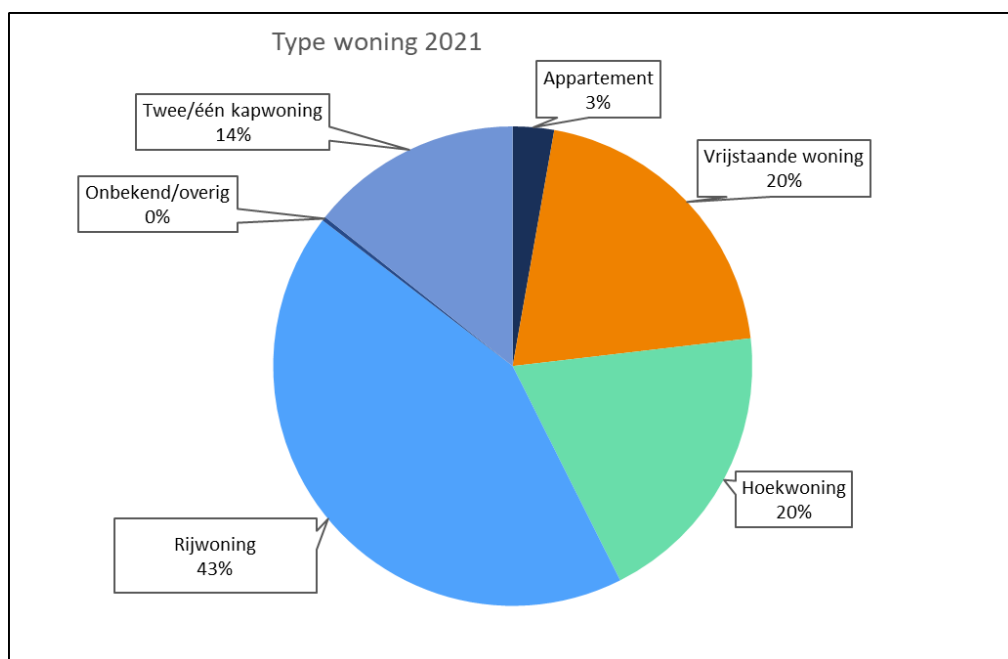
Per 31 december 2021 had het fonds nog voor 382 miljoen euro aan aanvragen voor VvE Energiebesparingen in behandeling. De realiteit is dat het bij VvE's veel tijd kost om van aanvraag tot leningverstrekking te komen. De COVID-crisis was daarbij een extra complicatie. Hierdoor was het een tijd niet mogelijk om ledenvergaderingen te houden en besluiten te nemen over verduurzamingsmaatregelen en bijbehorende financiering. Nu de (meeste) Covid-maatregelen zijn opgeheven verwachten we dat veel VvE's lopende financieringstrajecten snel zullen willen afronden. Ook verwachten wij dat de VvE's waarin woningcorporaties mede-eigenaar zijn gaan zorgen voor een impuls nu de woningcorporaties nadrukkelijk zijn aangesproken op de verduurzaming van hun bezit.

Profiel leningnemer Energiebespaarlening

In 2021 werden 5.047 Energiebespaarleningen verstrekt met 8.255 particulieren als leningnemer. Het gaat om 47% vrouwen en 54% mannen. Bij 31% van de Energiebespaarleningen is er één leningnemer, bij de andere Energiebespaarleningen zijn er twee leningnemers. De gemiddelde leeftijd van de leningnemer is 48 jaar. De verdeling van de leningnemers over verschillende leeftijdscategorieën is als volgt:

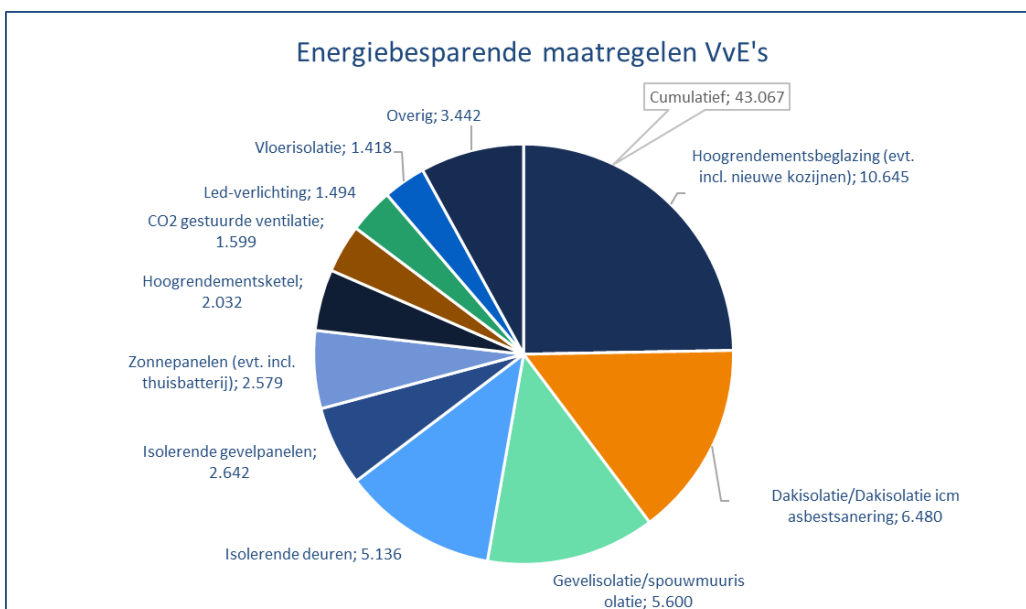
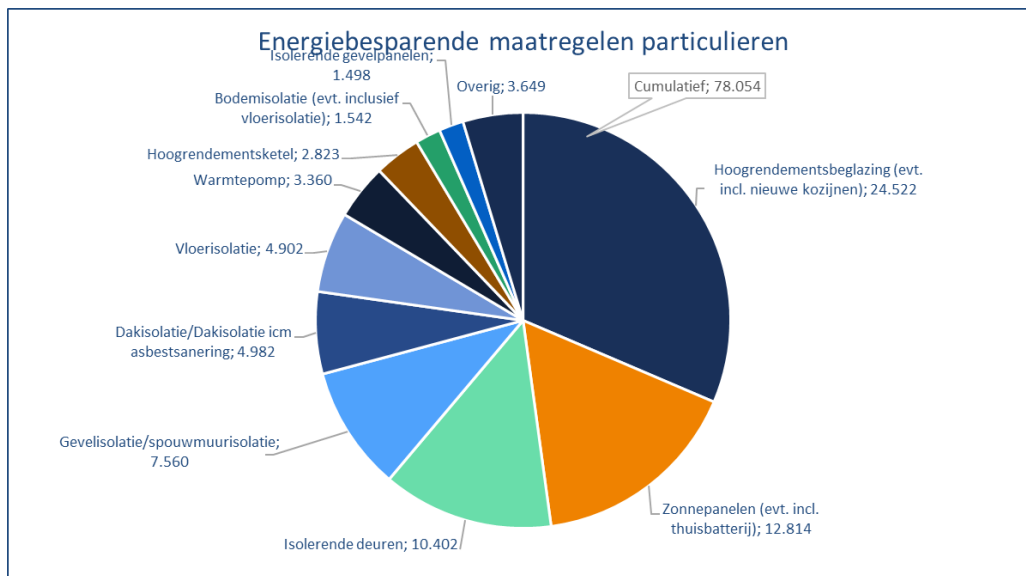
Tot slot een indeling van de Energiebespaarlening naar type woning:

1.4. Maatschappelijk rendement

Energiebesparende maatregelen

Er zijn vanaf de start van het fonds 51.864 woningen met behulp van de (VvE) Energiebesparing verduurzaamd (2021: +7.415). In totaal werden ongeveer 121.000 energiebesparende maatregelen getroffen (2021: +18.141). De volgende taartdiagrammen geven weer welke maatregelen het meest populair zijn bij particulieren en bij VvE's.

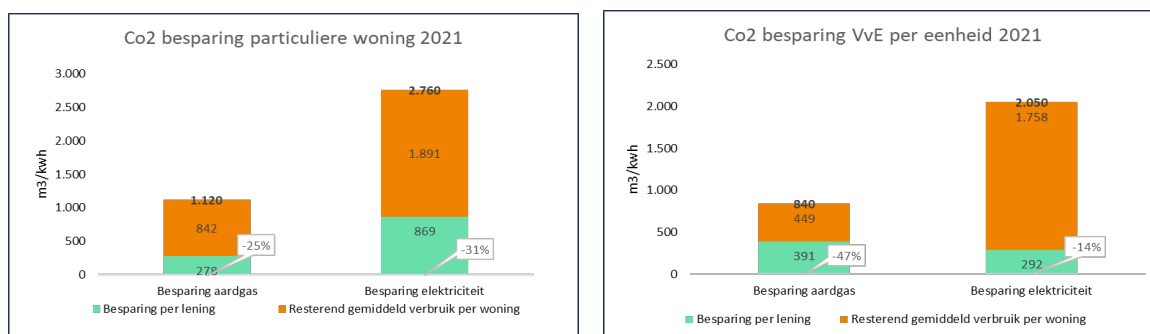

Voor VvE's is het aantal maatregelen vermenigvuldigd met het aantal wooneenheden van de betreffende VvE's, behalve voor het maatwerkadvies en ontheffing bij onhaalbare isolatiewaarden, omdat dit maar eenmaal per VvE wordt afgegeven.

CO2 reductie

Er is een indicatieve berekening uitgevoerd om de gerealiseerde CO2-reductie van verstrekte (VvE) Energiebespaarleningen in te schatten. De berekening verschilt voor particulieren en VvE's. Voor huiseigenaren is er een methode ontwikkeld door TNO. Voor VvE's wordt informatie m.b.t. Co2 besparing uit het adviesrapport gehaald. Beide berekeningen betreffen enkel in 2021 gepasseerde leningen. Scholen Energiebespaarleningen zijn niet meegenomen in de berekening.

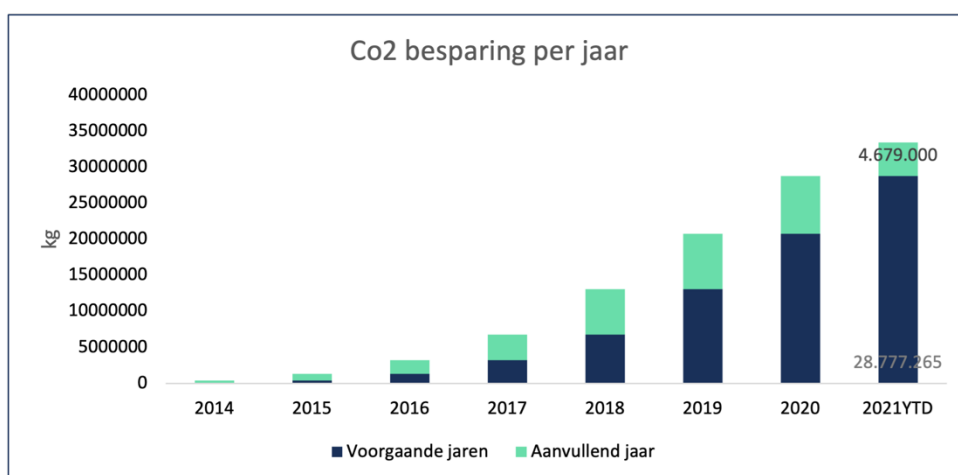

Vve Co2-reductie

Een VvE woning heeft anno 2021 een gemiddeld energieverbruik van 2,050 kWh en een gemiddeld gasverbruik van 840 m3 zoals afgebeeld in de grafiek hierboven. Een VvE lening leidt tot een jaarlijkse energiebesparing per woning van 292 kWh en een jaarlijkse gasbesparing van 391 m3. Elektriciteitsgebruik en gasgebruik is gemiddeld met 14 en 47 procent gereduceerd.

EBL Co2 reductie

Een particuliere woning heeft anno 2021 een gemiddeld energieverbruik van 2,760 kWh en een gemiddeld gasverbruik van 1.120 m3 zoals afgebeeld in de grafiek hierboven. Voor elke Energiebespaarlening is de gemiddelde elektriciteitsbesparing gelijk aan 869 kWh en de gemiddelde gasbesparing gelijk aan 278 m3. Dit leidt samen tot een Co2-reductie van 927 kilogram per huishouden per jaar. Elektriciteitsverbruik (of elektriciteitsvraag) is gemiddeld 25 procent verminderd en gasverbruik 31 procent. De in 2021 gepasseerde leningen leiden tot een jaarlijkse impact van 4,7 Kt CO2.

De bovenstaande grafiek geeft de berekende Co2 reductie weer van alle in 2021 gepasseerde Energiebespaarleningen. De groene kolom geeft de jaarlijkse Co2 reductie weer voor alle gepasseerde leningen in het betreffende jaar. De donkerblauwe kolom geeft de jaarlijkse Co2 reductie weer voor alle gepasseerde leningen tot het betreffende jaar.

De in 2021 gepasseerde leningen besparen gezamenlijk 4,7 Kt Co2 op jaarbasis. Er vanuit gaande dat de gemiddelde levensduur van een energiebesparingsmaatregel 15 jaar is, leidt deze jaarlijkse Co2 besparing tot een 70,2 Kt Co2 besparing over de gehele levensduur.

Alle maatregelen die tot op heden zijn getroffen leiden tot een Co2 reductie van ongeveer 33,5 Kt Co2. Er vanuit gaande dat de gemiddelde levensduur van een energiebesparingsmaatregel 15 jaar is, leiden alle tot op heden genomen maatregelen tot een 501,9 Kt Co2 besparing over de gehele looptijd.

Sustainable Development Goals

Het Nationaal Warmtefonds helpt particulieren, VvE's en scholen met het verduurzamen van woningen, appartementencomplexen en scholen. Een deel van de gefinancierde investeringen wordt geïnvesteerd in de aanschaf en installatie van zonnepanelen.

Het Nationaal Warmtefonds draagt zo bij aan sustainable development goal 7: betaalbare en duurzame energie (meer specifiek target 7.2: tegen 2030 in aanzienlijke mate het aandeel hernieuwbare energie in de globale energiemix verhogen). Het grootste deel van de investeringen wordt geïnvesteerd in isolerende maatregelen, wat leidt tot een besparing op het aardgasverbruik.

Het Nationaal Warmtefonds draagt ook bij aan sustainable development goal 12: verantwoorde consumptie en productie (meer specifiek target 12.2: tegen 2030 het duurzame beheer en het efficiënte gebruik van natuurlijke hulpbronnen realiseren).

1.5. Financieel rendement

NWF heeft geen rendementsdoelstelling en streeft naar een break-evenresultaat over de gehele looptijd van het fonds. De prognose van kosten en opbrengsten over de gehele looptijd van het fonds (rekening houdend met de risico's die door het fonds worden gelopen) vormt daarmee de basis voor het vaststellen van kostendeckende klanttarieven.

De resultaten in de jaarrekening worden in belangrijke mate bepaald door de verslaggevingsregels waarbij NWF probeert kosten en opbrengsten zo goed mogelijk in de tijd te matchen. Over 2021 wordt een negatief resultaat getoond van eur 304.000. Verwacht wordt dat dit goedgemaakt wordt met positieve resultaten in de toekomst.

1.6. Vooruitblik

Productiedoelstelling

Voor 2022 streven we naar een productie van Energiebespaarleningen voor particuliere huiseigenaren van 100 miljoen euro. Daarmee verwachten we na de dip van 2021 weer terug te keren op het niveau van de jaren daarvoor. Gezien de recente ontwikkelingen lijkt de verwachting gerechtvaardigd dat de doelstelling voor 2022 zal worden overtroffen. Voor VvE's hebben we een ambitieus target met een productie van 130 miljoen euro, ruim drie keer het niveau van de voorgaande jaren. Aan het begin van het huidige jaar had NWF ca 382 miljoen euro aan aanvragen van VvE's in behandeling. Veel aanvraagtrajecten hebben door de Covid crisis lange tijd stil gelegen. Nu de meeste Covid maatregelen zijn opgeheven verwachten we dat veel VvE's aanvraagtrajecten versneld tot een einde zullen willen brengen zeker nu energieprijzen zich op een historisch hoog niveau bevinden.

Uitbreiding funding NWF

NWF streeft er naar de beschikbare funding van het fonds uit te breiden om de groei ambities voor de komende jaren veilig te stellen. Op dit moment loopt er reeds een subsidie aanvraag bij BZK die bij toekenning verdere groei tot een totaal leningproductie van 3,3 miljard euro mogelijk zal maken. Daarnaast is aan één van de banken van het fonds het verzoek gedaan de faciliteit met 200 miljoen euro uit te breiden. We verwachten hier binnenkort overeenstemming over te bereiken.

Marketing & Communicatie

Het vorig jaar ingezette plan om de marketing en communicatie van NWF volledig te vernieuwen zal dit jaar worden afgerond. Op 1 april a.s. zal naar verwachting de nieuwe website live gaan. In samenhang daarmee zal ook de online marketing strategie verder worden aangescherpt waarbij de meting van de effectiviteit van de ingezette middelen wordt verbeterd. Ook is gekozen voor een nieuwe huisstijl inclusief een nieuw logo.

Innovatie

NWF zal ook in 2022 pro-actief inspelen op nieuwe ontwikkelingen en nieuwe productproposities uitwerken die inspelen op ontwikkelingen in de markt en nieuwe wensen van afnemers of van de Rijksoverheid. Een deel van deze productontwikkeling vindt plaats in NWF 2. Zo verwachten we medio 2022 in NWF 2 een nieuw leningproduct te lanceren voor kleine VvE's met minder dan 8 appartementsrechten.

Ook starten we een pilot om proceskosten van VvE's in de voorbereiding van verduurzamingsprojecten voor te financieren. We verwachten dat een dergelijke voorfinanciering het makkelijker maakt voor VvE's om de mogelijkheden van verduurzaming te onderzoeken. Tevens zullen we in een tweede pilot onderzoeken of het onder voorwaarden meefinancieren van achterstallig onderhoud de drempel voor VvE's verlaagt om verduurzaming van het eigen appartementencomplex aan te pakken.

2. GOVERNANCE

2.1. Bestuur en raad van toezicht

Stichting Nationaal Warmtefonds heeft een bestuur en raad van toezicht. Het bestuur bestuurt de stichting en neemt daarbij het investeringsreglement in acht. Het bestuur legt periodiek verantwoording af aan de raad van toezicht en informeert de stakeholders. De raad van toezicht houdt toezicht, moet goedkeuring verlenen aan bestuursbesluiten die van wezenlijk belang zijn voor de stichting en adviseert het bestuur gevraagd en ongevraagd.

In 2021 heeft het bestuur vijftien keer een reguliere bestuursvergadering gehouden, zes maal regulier met de raad van toezicht vergaderd en additioneel nog veelvuldig overlegd met de serviceproviders, het ministerie van BZK, de financiers en overige bestaande en potentieel nieuwe stakeholders en marktpartijen. Onderwerpen die in 2021 aan de orde kwamen zijn o.a.:

- De contractering van nieuwe serviceproviders (Zanders voor managementondersteuning, treasury, compliance en risk, Polestar voor Operations, Front-, Mid- en Backoffice, Ohpen voor de IT-systemen en diverse andere uitvoerende partijen) en het daarbij behorende omvangrijke transitieproces met onder andere de bijbehorende productontwikkelingen, proces- en procedureoptimalisaties en de oprichting en operationalisering van stichting Nationaal Warmtefonds 2
- Optimalisatie van bestaande geautomatiseerde processen, verdere digitalisering van het kredietaanvraag- en beoordelingsproces
- Doorontwikkeling van het risicomanagementbeleid, nadere invulling van de first -, second- en third line of defence, revisie van bestaande beleidsdocumenten en opstelling van nieuwe beleidsdocumenten
- Actualisatie van investeringsreglementen en leningendocumentatie
- Evaluatie van het bestuursmodel
- Operationalisering van een Kredietcommissie
- De marketing en communicatiestrategie 2022
- Vernieuwing van de website
- Het reguliere onderzoek van de Rekenkamer bij revolverende fondsen met overheidsmiddelen

Samenstelling van het bestuur

De leden van het bestuur worden door de raad van toezicht benoemd. De gezamenlijke private co-financiers hebben de mogelijkheid van een niet-bindende voordracht. Het bestuur bestaat uit:

- De heer E.J.G.V. Boers RE RA, voorzitter
- De heer J.H. de Roo RA, treasurer
- Mevrouw M. Brans MSc, bestuurslid

Rooster van aftreden

Conform de statuten worden de bestuursleden benoemd voor een periode van maximaal vier jaar. De leden treden af volgens een door de raad van toezicht vastgesteld rooster van aftreden. Aftredende leden zijn herbenoembaar voor nog één termijn van vier jaar. Een bestuurder kan voor een tweede maal worden herbenoemd indien zwaarwegende belangen - ter beoordeling van de raad van toezicht - daartoe aanleiding geven.

Rooster van aftreden bestuur

Bestuurslid	Functie	Aantreden per	Einde 1 ^{ste} termijn	Herbenoemd per	Einde termijn
E.J.G.V. Boers RE RA	Voorzitter	10 april 2014	10 april 2017	10 april 2021	10 april 2025
J.H. de Roo RA	Treasurer	29 december 2013	29 december 2016	29 december 2020	29 december 2022
M. Brans MSc	Lid	1 mei 2019	1 mei 2023		

Nevenfuncties

De heer E.J.G.V. Boers RE RA, voorzitter bestuur

- Commissaris bij Triodos Bank en tevens voorzitter van Audit en Risk Committee
- Commissaris bij Coöperatie Univé U.A. en tevens voorzitter van Audit Committee
- Bestuurder bij Coöperatie Medisch Specialisten (CMS) Gelre U.A.
- Lid van de Raad van Toezicht van het Fonds Duurzaam Funderingsherstel
- Voorzitter van Ahold Delhaize Pensioenfonds
- Voorzitter van de Raad van Toezicht van Pensioenfonds Metaal en Techniek
- Lid van de Raad van Toezicht van Syntrus Achmea Real Estate & Finance (SAREF) PVF Particuliere Hypothekenfonds

De heer J.H. de Roo RA, treasurer bestuur

- Eigen onderneming, advisering met name op het gebied van Finance en Risicomanagement
- Bestuurslid en lid van de Audit Commissie bij Rabobank Pensioenfonds (tot 15 februari 2022)
- Bestuurder van Stichting Agri3
- Lid van de Raad van Commissarissen en Voorzitter van de Risk Committee van GarantiBank International NV

Mevrouw M. Brans MSc, bestuurslid, lid

- Directeur Vastgoedonderhoud bij Woningcorporatie Stichting de Alliantie
- Niet-uitvoerend bestuurder de Alliantie VvE Diensten B.V

Samenstelling van de raad van toezicht

De leden van de raad van toezicht worden door de minister van BZK benoemd. De gezamenlijke private co-financiers hebben de mogelijkheid van een niet-bindende voordracht van een lid, niet zijnde de voorzitter.

De raad van toezicht bestaat uit:

- De heer L.C. van Dijke, voorzitter
- De heer Mr. R. Wispelweij, lid
- Mevrouw Drs. V.O. Luijendijk, lid

De minister van BZK heeft in november 2020 besloten tot benoeming van mevrouw drs. V.O. Luijendijk tot lid van de raad van toezicht voor vier jaar per de datum waarop de Autoriteit Financiële Markten (AFM) goedkeuring voor de benoeming verleent. De AFM heeft de benoeming op 24 maart 2021 goedgekeurd.

Roosters van aftreden

Conform de statuten worden de leden van de raad van toezicht benoemd voor een periode van maximaal vier jaar. De leden treden af volgens een door de raad van toezicht vastgesteld rooster van aftreden. Leden zijn herbenoembaar voor maximaal nog één termijn van vier jaar. Een volgens het rooster aftredend lid van de raad van toezicht kan voor een tweede maal worden herbenoemd indien zwaarwegende belangen - ter beoordeling van de raad van toezicht- daartoe aanleiding geven.

Rooster van aftreden raad van toezicht

Bestuurslid	Functie	Aantreden per	Einde 1 ^{ste} termijn	Herbenoemd per	Einde termijn
L.C. van Dijke	Voorzitter	10 april 2014	10 april 2017	10 april 2021	10 april 2025
Mr. R. Wispelweij	Lid	10 april 2014	10 april 2018	10 april 2018	10 april 2022
Drs V.O. Luijendijk	Lid	24 maart 2021	24 maart 2025		

Nevenfuncties

De heer L.C. van Dijke, voorzitter raad van toezicht

- Ondernemer LinK | Public Affairs
- Voorzitter bestuur van de Brede Stroomversnelling
- Boegbeeld: Een (t)huis, een toekomst (VWS)
- Adviseur van de ChristenUnie Tweede Kamerfractie
- Voorzitter van Mission Possible

De heer mr. R. Wispelweij, lid raad van toezicht

- Directievoorzitter RegioBank

Mevrouw drs V.O.Luijendijk, lid raad van toezicht

- Bestuurder Woningcorporatie Stichting Eigen Haard
- Lid van de toetsingscommissie van het Anton Jurgens Fonds

Beloningsbeleid

De raad van toezicht stelt de bezoldiging en verdere arbeidsvoorwaarden van het bestuur en raad van toezicht vast. De hoogte van deze vergoeding en de voorwaarden moeten aansluiten bij wat passend wordt geacht als vergoeding en voorwaarden voor vergelijkbare werkzaamheden in de publieke sector en mogen het maximumbedrag voor vergoeding aan bestuurders in deze sector, zoals vastgesteld op grond van de geldende wet- en regelgeving (daaronder begrepen de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector), niet overschrijden.

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. De WNT stelt een wettelijk maximum aan de bezoldiging van (top)functionarissen in de (semi)publieke sector en bevat regels over het openbaar maken van de bezoldiging. Bij het bepalen van de bezoldiging van haar functionarissen volgt NWF de uitgangspunten als vastgelegd in de WNT. Alle functionarissen bij NWF ontvangen een jaarlijkse bezoldiging die binnen de WNT-norm van het algemene bezoldigingsmaximum valt. Naast de WNT is op NWF de Wet beloningsbeleid financiële ondernemingen Wft (Wbfo) van toepassing. De bezoldiging die wordt ontvangen door de functionarissen bij NWF bestaat uit een vaste beloning, op basis van de omvang van hun functie, plus een belaste onkostenvergoeding. NWF keert geen variabele beloningen uit aan haar functionarissen. Er zijn tot op heden door NWF geen vertrekvergoedingen uitgekeerd aan functionarissen die op grond van de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden en/of die de normen van de Wbfo inzake de maximale vertrekvergoeding overschrijden. De bezoldiging gegevens van het bestuur en de raad van toezicht zijn in de jaarrekening bij de toelichting op de staat van baten en lasten opgenomen.

2.2. Fondsmanager

Het Warmtefonds heeft geen eigen personeel, maar besteedt de ondersteunende en operationele werkzaamheden uit aan één of meer partijen, onder de verantwoordelijkheid en aansturing van het bestuur. Het bestuur houdt volledige verantwoordelijkheid voor de werkzaamheden en de activiteiten van het Warmtefonds.

De volgende taken zijn door het Warmtefonds uitbesteed:

- Bestuursondersteuning. Dit betreft de ondersteunende werkzaamheden van het bestuur op het gebied van fondsmanagement, secretariaat, financiën, verslaggeving, risicomangement, communicatie en procesbegeleiding van de doelgroepen.
- Uitvoering. Dit betreft het beoordelen van leningsaanvragen, verstrekken, registreren, incasseren en beheren van leningen en de financiële administratie.

De uitvoerder zal te allen tijde beschikken over een eigen vergunning van de AFM ten behoeve van het bemiddelen in consumptief krediet. De governance van de dienstverleners dient adequaat en transparant te zijn vormgegeven. Het Warmtefonds is overeenkomen en controleert dat de dienstverleners voldoen aan de eisen die gesteld worden op grond van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving en dat de dienstverleners beschikken over juridische en compliance ondersteuning teneinde het Warmtefonds ten aanzien van die onderwerpen te ondersteunen. Het Warmtefonds is overeenkomen met de dienstverleners dat de dienstverleners ervoor zorgdragen dat de medewerkers die betrokken zijn bij het Warmtefonds doorlopend blijven voldoen aan de gestelde vakbekwaamheidseisen.

Het Warmtefonds besteedt haar taken uit aan Zanders voor de bestuursondersteuning en Polestar voor de uitvoeringsorganisatie. De portefeuille van verstrekte leningen die zijn aangevraagd tot 1 juli 2021 worden beheerd door de uitvoeringsorganisatie stichting stimuleringsfonds volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn). Dit alles onder de verantwoordelijkheid en aansturing van het bestuur. Daarnaast heeft het Warmtefonds een overeenkomst met Ohpen voor het beschikbaar stellen van haar IT-platform en de software voor het verstrekken en beheren van leningen. Polestar verzorgt de operationele aansturing van Ohpen. Het bestuur houdt volledige verantwoordelijkheid voor de werkzaamheden en de activiteiten van het Warmtefonds.

De uitvoerder (Polestar) beschikt sinds 1 oktober 2021 over een eigen vergunning van de AFM ten behoeve van het bemiddelen in hypothecair en consumptief krediet. De governance van de dienstverleners is adequaat en transparant vormgegeven.

2.3. Wet- en regelgeving

Dagelijkse beleidsbepalers en personen die belast zijn met het toezicht op het beleid en de algemene zaken van financiële ondernemingen die over een AFM-vergunning beschikken, dienen conform de Regeling eed of belofte financiële sector een eed of belofte af te leggen. Het voltallige bestuur, de raad van toezicht en alle medewerkers van de service providers en bestuursondersteuning hebben de eed of belofte afgelegd.

Governance

De stichting hecht aan haar reputatie als deskundige, solide en integere financiële partij. Het fonds beschikt over een vergunning als bedoeld in artikel 2:60, eerste lid, Wet op het financieel toezicht (Wft).

Het fonds heeft haar governance op orde en beschikt over een goed toegeruste werkorganisatie.

Accountant

NWF heeft Mazars N.V. aangesteld als externe accountant van NWF. De accountant verricht de controle op de jaarrekening en jaarverslag van het NWF en de daarmee samenhangende processen.

2.4. Risicomanagement

De hoofddoelen die het fonds met risicomanagement nastreeft zijn als volgt geformuleerd:

- Duidelijke rolverdeling tussen taken NWF en uitbestedingsorganisatie
- Het bepalen van de risicobereidheid van NWF
- Het creëren van een risicocultuur (het geheel van normen en waarden, houding en gedrag, kennis en begrip van risico's binnen het NWF)
- Het inzicht behouden van de risico's die NWF loopt
- Het beheersen van de risico's die NWF loopt binnen de bestaande processen

Rollen en verantwoordelijkheden

Alle activiteiten gebeuren in principe voor rekening en risico van het fonds. De stichting heeft voor de operationele uitvoering en beheersing de verantwoordelijkheid voor de uitvoering neergelegd bij de uitvoeringsorganisaties (Polestar en SVn). Afspraken hierover zijn vastgelegd in de fondsmanagementovereenkomsten. Polestar en SVn zijn op basis van deze overeenkomsten verplicht haar operationele processen goed in te richten en te beheersen. De bestuursondersteuning, die het fondsmanagement, treasury en risk en compliance functies omvat, is uitbesteed aan Zanders. Ohpen fungeert als IT serviceprovider door haar IT platform beschikbaar te stellen en software voor het verstrekken en beheren van leningen te leveren. Het risicomanagementbeleid van het fonds is gericht op een voortdurende en zorgvuldige bewaking en beheersing van risico's die deze activiteiten met zich meebrengen. Bij het bepalen van de risico's is de continuïteit van het fonds het uitgangspunt. Er zijn geen indicaties dat de continuïteit van het fonds in geding is.

Risicobereidheid

Het fonds hecht sterk aan een laag risicoprofiel. Het beleid is gericht op een voortdurende en zorgvuldige bewaking en beheersing van de risico's. Het fonds is deels gefinancierd met publieke middelen en heeft geen winst oogmerk. Het inzetten van publieke middelen vraagt om grote zorgvuldigheid en een risicomijdende houding. De beheersingsmaatregelen zijn zodanig ontworpen dat deze bijdragen aan een laag risicoprofiel.

Het bestuur is eindverantwoordelijk voor de het risicomanagementbeleid en geeft hierin kaders waar binnen gehandeld en gerapporteerd moet worden. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor de keuze om bepaalde risico's wel of niet te accepteren, te vermijden, of beheersingsmaatregelen voor de treffen.

Systematische wijze van inventarisatie en analyse

Belangrijk onderdeel bij het adequaat invullen van risicomanagement is een systematische benadering van deze manier van risicobeheersing. En systematisch houdt ook in dat het een cyclisch proces is: dat betekent inventarisatie en analyse van risico's en de identificatie, implementatie en toetsing van de effectiviteit van de beheersingsmaatregelen, om vervolgens hierover te rapporteren en waar nodig bij te sturen.

Risico-identificatie

Periodiek worden risico's opnieuw gedefinieerd of heroverwogen. Deze risico's worden opgenomen in de zogenoemde heatmap van het Nationaal Warmtefonds. Deze heatmap geeft op hoofdlijnen de risico's weer die door het fonds worden gelopen. Vervolgens zijn de specifieke risico's beschreven inclusief de daarbij behorende beheersingsmaatregelen. Voor het bepalen van de positie van de risico's in de heatmap worden de risico's gewogen; dit gebeurt op basis van kans X impact. Per geïdentificeerd risico worden één of meerdere beheersmaatregelen geformuleerd. Nadat de beheersmaatregelen zijn gedefinieerd wordt periodiek beoordeeld of deze beheersingsmaatregelen naar behoren hebben gewerkt.

Risicorapportage

Risico's worden gerapporteerd aan en geëvalueerd door het bestuur van het fonds. Het beheersen van het renterisico is een belangrijk onderdeel van de risicobeheeractiviteiten. Het NWF hanteert stringente limieten met betrekking tot haar renterisicopositie. De berekening van het renterisico is afhankelijk van bepaalde aannames, die regelmatig worden herzien.

NWF is zeer liquide, om een negatieve rente te voorkomen worden de liquiditeitsoverschotten zoveel mogelijk bij de overheid aangehouden ('schatkistbankieren') in plaats van bij banken.

Het kredietrisico wordt voortdurend gemonitord door middel van het debiteurenbeheerproces. Door middel van dit proces wordt elke betalingsachterstand automatisch beoordeeld door middel van specifiek gedefinieerde acties. Daarnaast wordt de uitstaande portefeuille elk kwartaal beoordeeld op potentiële defaults. In totaal heeft het NWF een voorziening van 168.000 euro per 31 december 2021, er is cumulatief slechts 18.000 euro volledig afgeschreven gedurende de hele looptijd van het fonds. Dit is gezien de omvang van het fonds een zeer beperkt bedrag. Tot balansdatum liggen de kredietverliezen ver onder de verwachte verliezen die worden doorberekend in de consumentenrente.

In 2020 werd duidelijk dat een van de VvE's in financiële moeilijkheden verkeert. De door de VvE gecontracteerde aannemer ging failliet terwijl slechts een deel van het project was afgerond. De VvE heeft het NWF verzocht om een aanvullende lening om het project af te ronden. De verplichtingen op de bestaande lening worden door de VvE volledig nagekomen. NWF is in bespreking met de VvE en de andere financierende partij (de gemeente) over een financiële herstructurering inclusief een aanvullende lening. De verwachting is dat er in de loop van 2022 een akkoord wordt bereikt. We achten het op dit moment niet nodig om een voorziening op deze lening te nemen, maar zullen deze beslissing heroverwegen zodra er een definitief akkoord is bereikt.

In 2021 zijn enkele operationele risico-incidenten gemeld aan het bestuur van NWF. Uit de incidentmeldingen bleek dat er adequate maatregelen zijn genomen. Daarnaast ontvangt het bestuur ieder kwartaal een klachtenrapport. Alle klachten worden zorgvuldig beoordeeld en gegronde klachten worden adequaat opgevolgd.

Risico evaluatie

Het fonds heeft de risico's geïdentificeerd, de kansen en gevolgen van het optreden ervan in kaart gebracht en beheersmaatregelen genomen die deze mitigeren tot de gewenste omvang. Het bestuur wordt hierover periodiek gerapporteerd door de fondsmanager door middel van een heatmap. Waar nodig zijn in 2021 aanvullende maatregelen genomen om de risico's verder te mitigeren. Het bestuur is van mening dat de risico's op deze wijze adequaat beheerst worden.

3. JAARREKENING

3.1. Balans

Inclusief resultaat bestemming

ACTIVA		31 December 2021	31 December 2020
(bedragen x 1.000 euro)			
1	Immateriële vaste activa	1.967	-
Financiële vaste activa			
2	Energiebespaarlening	301.659	299.009
3	Aardgasloos Energiebespaarlening	1.091	1.343
4	VvE Energiebespaarlening	137.432	109.353
5	Scholen Energiebespaarlening	1.631	775
6	Geactiveerde transactiekosten leningen	1.099	-
Overige langlopende financiële vaste activa			
7	Subsidie NWF 2	977	-
Vlottende activa			
8	Vorderingen en overlopende activa	1.918	1.274
9	Liquide middelen	163.952	83.076
TOTAAL ACTIVA		611.726	494.830
PASSIVA		31 December 2021	31 December 2020
(bedragen x 1.000 euro)			
Eigen vermogen			
10	Algemene reserve	-2.661	-2.931
	Resultaat boekjaar	-304	270
11	Bestemmingsreserve BZK-lening	131.597	131.113
12	Voorzieningen		
	Rentedekkingsfonds Rijk	1.664	1.999
	Rentedekkingsfonds regionale variant	4.460	4.550
	Overige Rijkssubsidie	812	2.892
	Vooruit ontvangen bijdrage BZK (NWF 2)	28.674	8.738
Langlopende schulden			
13	Achtergestelde BZK-lening	51.106	45.149
14	Langlopende lening financiers	309.834	212.242
Kortlopende schulden			
15	Overige schulden en overlopende passiva	86.544	90.808
TOTAAL PASSIVA		611.726	494.830

3.2. Winst- en verliesrekening

(bedragen x 1.000 euro)

	Gerealiseerd 2021	Begroting 2021	Gerealiseerd 2020
BATEN			
16	8.073	8.286	6.648
17	335	362	418
18	744	473	966
19	2.080	801	978
TOTAAL BATEN	11.232	9.922	9.010
LASTEN			
Operationele lasten			
20	-5.854	-5.692	-4.006
21	-50	-50	-35
22	-2.477	-1.173	-1.027
23	-60	-139	-97
24	-104		
25	70	-227	-86
TOTAAL operationele lasten	-8.475	-7.281	-5.251
26	-471	-	-456
27	-	-75	-350
28	-83	-158	-163
29	-798	-796	-624
30	-1.709	-1.751	-1.896
TOTAAL financieringslasten	-3.061	-2.780	-3.489
31	2.972	37.321	49.847
31	-2.488	-2.762	-2.341
TOTAAL overige baten en lasten	484	34.559	47.506
RESULTAAT voor bestemming	-180	34.419	47.776
Mutatie bestemmingsreserve BZK-lening	-484	-34.560	-47.506
RESULTAAT na bestemming	-304	-140	270

3.3. Kasstroomoverzicht

(bedragen x 1.000 euro)

	Gerealiseerd 2021		Gerealiseerd 2020	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Operationeel resultaat		2.758		3.759
<i>Aanpassingen voor:</i>				
Afschrijvingen en waardeverminderingen	104		-	
Mutatie voorzieningen	2.400		-895	
		2.504		-895
<i>Verandering in werkkapitaal:</i>				
Vorderingen	-1.744		-495	
Kortlopende schulden	878		-902	
		-866		-1.397
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		4.395		1.467
Betaalde provisie	-		-350	
Betaalde commitment fee	-85		-155	
Betaalde garantie fee	-850		-652	
Betaalde interest	-2.372		-2.413	
		-3.307		-3.569
Kasstroom uit operationele activiteiten		1.089		-2.103
Investeringen	-2.070		-	
		-2.070		
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-		-2.103
In lopende jaar gepasseerde leningen	-106.735		-158.360	
Uit vorig jaar ingegane leningen	-4.300		-85	
In volgend jaar ingegane leningen	-		4.300	
Totaal ingegane leningen	-111.034		-154.145	
Mutatie leningen in bouwdepot	-13.397		3.015	
Ontvangen aflossingen				
Energiebespaarlening	79.773		60.042	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-45.640		-91.088
Mutatie subsidie NWF 2	-977		-	
Ontvangen geldlening	135.000		45.000	
Ontvangen BZK achtergestelde lening	21.400		67.000	
Aflossing geldlening	-28.908		-16.975	
		126.515		95.025
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		80.875		1.834
Toename geldmiddelen		80.875		1.834
Openingsbalans		83.077		81.242
Mutatie boekjaar		80.875		1.834
Eindbalans		163.952		83.077

3.4. Waarderingsgrondslagen

Algemeen

Tenzij anders weergegeven, worden bedragen in de jaarrekening vermeld in duizenden euro's.

Doelstelling en activiteiten

De stichting Nationaal Warmtefonds (KvK nummer 59439122), statutair gevestigd te 's- Gravenhage, is een organisatie met een maatschappelijke doelstelling. Volgens de statuten luidt de doelstelling:

“Het bevorderen van energiebesparende maatregelen aan woningen door (samenwerkende) eigenaar-bewoners en aan gebouwen van scholen”.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen en de bepalingen volgens Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven', die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van het fonds zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningpost.

Covid-19

Door de coronacrisis is een onzeker situatie ontstaan. Echter, NWF verwacht hierdoor geen continuïteitsissue. De waarderingsgrondslagen en schattingen op basis van continuïteit kunnen worden gehandhaafd. In deze jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, commitment fee en provisie zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. De mutaties op de Energiebespaarlening zijn opgenomen als kasstroom uit investeringsactiviteiten. Ontvangen gelden en betaalde aflossingen aan financiers zijn opgenomen als kasstroom uit financieringsactiviteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder de aanpassing in de waardering van de BZK-lening op basis van RJ 290, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Financiële instrumenten

Alle in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn bij eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde, de vervolgwaaardering vindt plaats tegen de (geamortiseerde) kostprijs. De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn. Indien niet direct een betrouwbare reële waarde is aan te wijzen, wordt de reële waarde benaderd door deze af te leiden uit de reële waarde van bestanddelen of van een soortgelijk financieel instrument, of door opgaven van derden.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa (IVA)

Kosten die verband houden met de implementatie van de businessules van NWF in het IT systeem van Ohpen, en de implementatiekosten van het Treasury-systeem en het inrichten van de IT-omgeving worden geactiveerd als immateriële vaste activa. Op het actief wordt afgeschreven over de gebruiksduur van de IT-systemen. NWF hanteert derhalve voor de IVA een afschrijvingstermijn van 10 jaar.

Financiële vaste activa

De onder financiële vaste activa opgenomen portefeuille aan verstrekte Energiebesparingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Eventuele bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de geamortiseerde kostprijs en verantwoord in de staat van baten en lasten.

Bij het afsluiten van het krediet worden kosten gemaakt door de uitvoeringsorganisatie, zogenoemde kosten om te zorgen dat de transactie tot een succes komt. De kosten zijn verdisconteerd in het rentetarief van de lening. NWF waardeert leningen initieel tegen reële waarde plus transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan het verstrekken van de leningen. Vervolgens wordt de lening gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

RJ 290.501, geeft aan dat in het geval van waardering na de eerste verwerking tegen (geamortiseerde) kostprijs, dat de transactiekosten moeten worden verwerkt in de eerste waardering. Door toepassing van de effectieve-rentemethode worden de transactiekosten als onderdeel van de amortisatie in de winst en verlies verwerkt. Voor het inzicht zijn de transactiekosten apart weergegeven.

Overige vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Voorzieningen

Voorziening voor Rentedekkingsfonds

De Rentedekkingsfondsen betreft een vooruit ontvangen exploitatiesubsidie met als doel het dekken van de rentekortingen op de leningen waarop een rentekorting is verkregen. De subsidie valt vrij ten gunste van het resultaat in de periode waarin de daadwerkelijk gegeven rentekorting (de gesubsidieerde lasten) worden verwerkt. Het Rentedekkingsfonds heeft een langlopend karakter.

Overige Rijkssubsidie

De voorziening voor overige (Rijks)subsidie betreft een vooruit ontvangen subsidie ter dekking van marketingdoeleinden of specifieke projecten. De voorziening wordt op reële waarde gewaardeerd. De werkelijk gemaakte kosten worden in mindering gebracht op deze subsidie.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden, worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de looptijd van de schulden in de staat van baten en lasten als interestlast verwerkt.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

Het saldo (resultaat) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; lasten reeds zodra zij voorzienbaar zijn. Baten die worden ontvangen in de vorm van zaken of diensten worden gewaardeerd tegen de reële waarde, voor zover deze bepaalbaar is. In dat geval worden zodanige baten in de staat van baten en lasten verantwoord.

Rentebaten

De rentebaten bestaan uit de ontvangen rentebaten en de betaalde rentelasten op de Energiebespaarlening, de rentemarge wordt op basis van het toerekeningsbeginsel verantwoord in de staat van baten en lasten voor alle rentedragende instrumenten.

3.5. Toelichting op de balans

Activa

1. Immateriële vaste activa

(bedrag x 1.000 euro)

	31 december 2021	31 december 2020
Beginstand	-	-
Investeringen	2.070	-
Afschrijving	-104	-
	1.967	

Kosten die verband houden met de implementatie van de business rules van NWF in het IT systeem van Ohpen, en de implementatiekosten van het Treasury-systeem en het inrichten van de IT-omgeving worden geactiveerd als immateriële vaste activa. Op het actief wordt afgeschreven over de gebruiksduur van de IT-systemen. NWF hanteert derhalve voor de IVA een afschrijvingstermijn van 10 jaar.

2. Energiebespaarlening

Het verloop van de portefeuille naar schuldrest is als volgt:

(bedrag x 1.000 euro)	31 december 2021		gem. rente %	31 december 2020		gem. rente %
Beginstand	27.312	299.220	1,93	21.309	234.219	2,02
Bij: verstrekte leningen	5.047	72.315	1,71	8.410	117.751	1,68
Af: extra/ algehele aflossing	3.766	39.105	1,91	2.407	27.294	1,99
Af: afboeking	-	-	-	-	-	-
Af: aflossing in maandbedragen		30.633			25.455	
Stand per ultimo	28.593	301.797	1,85	27.312	299.220	1,93
Voorziening		-138	-0,05%		211-	
Stand naar voorziening		301.659			299.009	

De totale portefeuille bestaat per 31 december 2021 uit ruim 28.500 Energiebespaarleningen met een omvang van 302 miljoen euro. De financiële vaste activa kennen een langlopend karakter.

Voorziening 2021

Er is een analyse uitgevoerd op de openstaande vorderingen. De netto-afname van de voorziening in 2021 bedraagt EUR 70.000, wat resulteert in een totale voorziening van EUR 168.000. Over het algemeen zijn deze leningen meer dan drie maanden achterstallig. Enkele klanten hebben om ondersteuning bij het beheer van hun schulden gevraagd. De kans dat de Energiebesparingsleningen in de laatste categorie nog verhaalbaar zijn, wordt klein geacht. De relatief grote vrijval is te verklaren doordat NWF minder openstaande vorderingen heeft langer dan 90 dagen (indicatie voor een eventuele voorziening). Daarnaast zien we dat meer debiteuren hun achterstand kunnen inhalen. Er zijn twee leningen geregistreerd als definitief verlies sinds de start van het fonds (cumulatief totaal verlies van EUR 18.000) en ze maken geen deel meer uit van de onderstaande tabel. De voorziening is als volgt opgebouwd:

(bedrag x 1.000 euro)	Energiebespaarleningen	Debiteuren	Totaal	Totaal 2020
Beginstand	211	27	238	152
Vrijval	-181	-16	-197	-38
Afgeboekte lening				-
Toevoeging	108	19	127	124
Eindstand	138	30	168	238
% voorziening (incl. afgeboekte leningen) t.o.v. totaal verstrekt			0,03%	0,05%

3. Aardgasloze Energiebespaarlening

(bedrag x 1.000 euro)	31 december 2021		gem. rente %	31 december 2020		gem. rente %
Beginstand	74	1.343	1,85	77	1.571	1,84
Bij: verstrekte leningen				2	42	1,90
Af: extra/ algehele aflossing	8	142	1,85	5	135	1,78
Af: aflossing in maandbedragen	-	111	-		134	
Stand per ultimo	66	1.091	1,82	74	1.343	1,85

Op balansdatum zijn er geen aardgasloze leningen met een achterstand. Er zijn geen indicaties van oninbaarheid. Vandaar dat er op de aardgasloze Energiebespaarleningen geen voorzieningen zijn getroffen. De financiële vaste activa kennen een overwegend langlopend karakter.

4. VvE Energiebespaarlening

In 2021 zijn 58 VvE Energiebespaarleningen gepasseerd en ingegaan. Daarnaast zijn er 4 VvE Energiebespaarleningen (omvang 4,3 miljoen euro) die in 2020 zijn gepasseerd maar in 2021 zijn ingegaan.

(bedrag x 1.000 euro)	31 december 2021		gem. rente %	31 december 2020		gem. rente %
Beginstand	254	109.353	2,57	185	80.550	2,73
Bij: verstrekte leningen	62	37.684	2,28	71	35.989	2,13
Af: extra/ algehele aflossing	4	1.793	2,57	2	1.520	2,65
Af: aflossing in maandbedragen		7.811			5.666	
Stand per ultimo	312	137.432	2,49	254	109.353	2,59

Er is één VvE met potentieel risico op wanbetaling (zie ook paragraaf risicobeheer). Aangezien er geen betalingsachterstanden zijn en we verwachten overeenstemming te bereiken over een schuldsanering met de VvE en andere financierende partij (de gemeente), schatten we het risico op wanbetaling als laag in. Op basis van de analyse van de portefeuille zijn er geen aanwijzingen dat leningen oninbaar zijn. Voor de VvE Energiebespaarleningen zijn daarom geen voorzieningen getroffen. De financiële vaste activa hebben voornamelijk een langlopend karakter.

5. Scholen Energiebespaarlening

Vanaf juli 2019 is het fonds gestart met een pilot voor de verduurzaming van scholen. De pilot kent een maximale omvang van 5 miljoen euro, waarvan het ministerie van BZK 1 miljoen euro financiert.

(bedrag x 1.000 euro)	31 december 2021		gem. rente %	31 december 2020		gem. rente %
Beginstand	6	775	2,37	3	249	2,53
Bij: verstrekte leningen	2	1.035	2,30	3	563	2,20
Af: extra/ algehele aflossing	2	97	2,37	-	-	-
Af: aflossing in maandbedragen	-	82	-		37	
Stand per ultimo	6	1.631	2,27	6	775	2,37

Op balansdatum zijn er geen Scholen Energiebespaarleningen met een achterstand en er zijn geen indicaties van oninbaarheid. Vandaar dat er op de Scholen Energiebespaarleningen geen voorzieningen zijn getroffen. De financiële vaste activa kennen een overwegend langlopend karakter.

6. Geactiveerde transactiekosten leningen

(bedrag x 1.000 euro)	31 december 2021	31 december 2020
Beginstand		
Toevoeging	1.174	
Amortisering	-75	
Stand per ultimo	1.099	

Bij het afsluiten van het krediet worden kosten gemaakt door de uitvoeringsorganisatie, zogenoemde kosten om te zorgen dat de transactie tot een succes komt. De kosten worden in rekening gebracht op basis van de werkelijk lopende leningen in een desbetreffende maand. Hierbij worden altijd de werkelijke kosten in rekening gebracht. Door toepassing van de effectieve rentemethode worden de transactiekosten als onderdeel van de amortisatie in de winst en verlies verwerkt.

7. Subsidie NWF 2

(bedrag x 1.000 euro)	31 december 2021	31 december 2020
Beginstand	-	
Toevoeging	2.000	
Subsidie	-1.023	
Stand per ultimo	977	

In het tweede kwartaal is een eerste betaling aan NWF 2 gedaan. De betaling is gebaseerd op de specifieke subsidie van BZK ter ondersteuning van de doelstellingen van NWF 2. Een deel van de subsidie wordt gebruikt voor DAEB-kosten (Dienst van Algemeen Economisch Belang). De huidige uitbetaling dient als voorschot voor eventuele DAEB-kosten. De aan NWF2 toegerekende opstartkosten worden onttrokken aan de totale subsidie. Verdere betalingen zullen worden gedaan op basis van de liquiditeitsbehoeften van NWF 2.

8. Vorderingen en overlopende activa

(bedrag x 1.000 euro)	31 december 2021	31 december 2020
Vordering NWF 2	994	
Nog te ontvangen rente	696	618
Debiteuren regionale variant	185	621
Debiteuren	73	62
Voorziening debiteuren	-30	-27
Stand per ultimo	1.918	1.274

Vordering NWF 2

Vorderingen NWF 2 hebben betrekking op de facturen die NWF vooruit heeft betaald voor NWF 2 (kosten DAEB). Deze facturen worden in het eerste kwartaal van 2022 betaald door NWF 2.

Nog te ontvangen rente

Nog te ontvangen rente betreft de rente op de lopende leningen. De incasso van deze leningen vindt plaats op de eerste van de volgende maand.

Debiteuren regionale variant

De vorderingen voor regionale varianten zijn de bijdragen aan NWF van de provincies Drenthe, Friesland en Zeeland en de gemeente Leidschendam-Voorburg voor de specifieke renteregeling in hun provincie/gemeente. De bijdragen worden betaald op basis van in het voorgaande kwartaal goedgekeurde leningen.

Debiteuren

Op de debiteuren voor consumenten is een voorziening voor oninbaarheid, de voorziening van EUR 30.000 is gebaseerd op de analyse van de openstaande schulden van meer dan drie maanden.

9. Liquide middelen

(bedrag x 1.000 euro)	31 december 2021	31 december 2020
Rekening courant	46.151	48.113
Deposito's	10.002	34.963
Ministerie van financiën (schatkistbankieren)	107.799	-
Stand per ultimo	163.952	83.076

Alle bedragen zijn op aanvraag direct beschikbaar. De deposito's van het Ministerie van Financiën zijn ook direct opvraagbaar. Over de rekening van het Ministerie van Financiën is geen rente verschuldigd.

De liquiditeitspositie is in 2021 fors toegenomen. Er zijn verschillende redenen voor de hoge liquiditeitspositie. Een van de redenen is dat NWF eind 2021 een opname heeft ontvangen van een financier. Deze vooruitlopende lening was mede bedoeld om twee grote VvE-leningen te financieren die zijn uitgesteld tot begin 2022. Een andere reden is het feit dat NWF het totale bedrag van de bouwdepots constant wil houden om aan de uitbetalingsverplichting van de klant te kunnen voldoen. Gemiddeld gaat het om circa EUR 50-60 miljoen. Verder heeft NWF al ruim 50 miljoen euro aan BZK-financiering ontvangen die nog niet aan productie is toegerekend. Ten slotte is de hoge liquiditeit ook een gevolg van het feit dat NWF haar renterisico wil verminderen zonder gebruik te maken van derivaten. Dit doet NWF door te sturen op een rente-gap (consumenten/VvE-leningen minus financiering) binnen een gedefinieerde bandbreedte. Om binnen deze bandbreedte te blijven, moet financiering tijdig worden vastgezet terwel deze op een later moment daadwerkelijk wordt gebruikt, wat leidt tot een hogere kaspositie. De hiermee samenhangende rentekosten zijn de facto kosten voor het afdekken van het renterisico.

Passiva

10. Stichtingsvermogen

(bedrag x 1.000 euro)	31 december 2021	31 december 2020
Algemene reserve	-2.661	-2.931
Resultaat boekjaar	-304	270
Stand per ultimo	-2.965	-2.661

Algemene reserve

De algemene reserve wordt opgebouwd uit de behaalde resultaten vanaf de start van het fonds en bestaat uit het resultaat vanuit eerdere jaren. Indien het saldo van het eigen vermogen aan het einde van de looptijd van het fonds negatief is, zal dat in eerste instantie worden verrekend met de achtergestelde BZK-lening. Een eventueel positief saldo komt ten gunste van de Rijksoverheid.

11. Bestemmingsreserve BZK-lening

(bedrag x 1.000 euro)	31 december 2021	31 december 2020
Beginstand	131.113	83.607
Toevoeging	2.972	49.847
Onttrekking	-2.488	-2.341
Stand per ultimo	131.597	131.113

In 2021 heeft er één uitbetaling plaatsgevonden van 3,4 miljoen euro onder de subsidiebeschikking van het ministerie van BZK ten behoeve van NWF. De waardemutatie op deze leningen zijn via het resultaat toegevoegd aan de bestemmingsreserve. Zie ook toelichting 12. De jaarlijkse oprenting van de BZK-lening wordt onttrokken aan deze bestemmingsreserve. Uiteindelijk zal de reële waarde van de BZK-lening aan het eind van de looptijd weer gelijk zijn aan de nominale waarde en is de bestemmingsreserve volledig uitgeput. In 2021 is er een totale toevoeging van euro 2,9 miljoen euro geweest en heeft er een onttrekking plaats gevonden van 2,4 miljoen euro.

12. Voorzieningen

Rentedekkingsfonds Rijk

(bedrag x 1.000 euro)	31 december 2021	31 december 2020
Beginstand	1.999	6.287
Herallocatie	-	-3.870
Onttrekking	-335	-418
Stand per ultimo	1.664	1.999

De vrijval uit de voorziening valt vrij ten gunste van het resultaat op basis van de feitelijke portefeuille en de toegekende rentekorting. In 2021 is 0,3 miljoen euro aan de voorziening onttrokken.

Rentedekkingsfonds regionale variant

(bedrag x 1.000 euro)	31 december 2021	31 december 2020
Beginstand	4.550	4.148
Storting	654	1.368
Onttrekking	-744	-966
Stand per ultimo	4.460	4.550

De voorziening bestaat uit rentekortingen op de Energiebesparingsleningen van enkele provincies en gemeenten. Aan inwoners van de betreffende provincie of gemeente wordt rentekorting verleend. De subsidie bestaat uit een rentekorting en vergoeding van bijkomende kosten. De subsidie wordt uitgekeerd op basis van de netto contante waarde bij toekenning van de Energiebesparingslening. De uitkering wordt vrijgegeven en toegevoegd aan het resultaat voor de duur van de Energiebesparingslening.

In 2021 zijn 934 Energiebesparingsleningen goedgekeurd met een hoofdsom van 17 miljoen euro, een rentekorting van één van de vier provincies/gemeenten. Sinds de lancering van de regionale varianten zijn 7.409 Energiebesparingsleningen goedgekeurd voor een totaalbedrag van 108,7 miljoen euro.

In de tabel hieronder geeft inzicht in de leningen die gepasseerd zijn onder de regionale variant, zowel voor 2021 als cumulatief.

Regionale variant (bedrag x 1.000 euro)	2021		Cumulatief		Beschikbaar ingezet ¹	
	Aantal	Hoofdsom	Aantal	Hoofdsom		
Leidschendam-Voorburg 2020			46	683	100	42
Leidschendam-Voorburg 2021 ²	45	953	45	953	250	69
Breda	-	-	178	2.571	475	475
Den Bosch	-	-	129	1.786	210	153
Zeeland	131	2.047	146	2.247	700	82
Friesland	262	6.596	440	12.000	2.250	369
Drenthe	496	7.391	2.997	42.683	3.471	3.123
Overijssel	-	-	3.428	45.862	3.200	2.714
Total	934	16.986	7.409	108.784	10.656	7.027

¹ Dit betref het toegekende deel van de subsidie aan Energiebesparingsleningen. Het bedrag is inclusief de lopende aanvragen

² Leidschendam geeft een subsidie per begrotingsjaar

Overige Rijkssubsidie

(bedrag x 1.000 euro)	31 december 2021	31 december 2020
Beginstand	2.892	-
Toevoeging	-	3.870
Onttrekking	-2.080	-978
Stand per ultimo	812	2.892

In 2020 is het ministerie akkoord gegaan met een herverdeling van de subsidie van 3,9 miljoen euro. De voorziening wordt gebruikt voor de uitvoeringskosten voor de volgende fase. In 2021 viel is in totaal 2.080.000 euro ten laste van onder deze subsidie gebracht.

Vooruit ontvangen bijdragen BZK (NWF 2)

(bedrag x 1.000 euro)	31 december 2021	31 december 2020
Beginstand	8.738	-
Toevoeging	21.078	8.738
Subsidie	-1.023	-
Correctie reële waarde	-119	-
Stand per ultimo	28.674	8.738

In 2020 heeft het ministerie van BZK een achtergestelde lening/subsidie verstrekt van 50 miljoen euro. Deze achtergestelde lening/subsidie wordt uitgekeerd aan het Nationaal Warmtefonds 2 (NWF 2). NWF 2 is een apart fonds dat Energiebesparende hypotheeken gaat verstrekken aan particulieren met een beperkte leencapaciteit. Ook verstrekt zij Energiebesparingsleningen aan andere particulieren die niet aan de criteria voldoen, zoals 75-plussers en eigenaar-bewoners met een negatieve BKR-rating. Het ministerie heeft in totaliteit 34 miljoen uitgekeerd aan NWF, waarvan 10 miljoen euro is in 2020 en 24 miljoen euro in 2021.

Begin 2021 is een aparte stichting opgericht (Nationaal Warmtefonds 2). Met toestemming van het Ministerie van BZK leent NWF de ontvangen achtergestelde lening/subsidie aan NWF 2. NWF 2 neemt alle verplichtingen op zich die samenhangen met de achtergestelde lening/subsidie. NWF 2 streeft er dan ook naar om NWF volledig te vergoeden. NWF zal de ontvangen middelen terug betalen aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, maar is nooit verplicht om meer terug te betalen dan het door NWF 2 vergoede bedrag.

De lening dient op basis van de verslaggevingsregels te worden gewaardeerd tegen reële waarde, exclusief het deel dat als subsidie kan worden aangewend. De reële waarde van de lening is opgenomen onder de achtergestelde leningen (zie toelichting 12). Het restant wordt verantwoord als vooruitontvangen premie van het Ministerie van BZK en valt gedurende de looptijd vrij op basis van amortisatie en daarnaast is de vrijval afhankelijk van de besteding van de subsidiegelden.

In 2021 werd een opname van 1.142.000 euro gedaan. Een bedrag van 1.023.000 euro is gebruikt voor kosten die verband houden met het DAEB-deel van de subsidie van BZK. Op de achtergestelde lening is een rentetoerekening van 119.000 euro onttrokken. Uiteindelijk zal de reële waarde van de BZK lening voor NWF 2 aan het einde van de looptijd weer gelijk zijn aan de nominale waarde minus de DAEB kosten en defaults die niet gedekt kunnen worden met de inkomsten van NWF 2.

(bedrag x 1.000 euro)	31-12-2020	Stortingen	Vrijval	31-12-2021
Reële waarde BZK lening	1.262.000	2.922.000	119.000	4.303.000
Achter gestelde lening BZK	1.262.000	2.922.000	119.000	4.303.000
Aanpassing reële waarde	6.238.000	15.078.000	-119.000	21.197.000
Subsidie	2.500.000	6.000.000	-1.023.000	7.477.000
Subsidie BZK (NWF 2)	8.738.000	21.078.000	-1.142.000	28.674.000
Totaal	10.000.000	24.000.000	-1.023.000	32.977.000

13. Achtergestelde BZK-lening

De lening kent een langlopend karakter, de komende 12 maanden vinden er geen aflossingen plaats.

(bedrag x 1.000 euro)	31 december 2021	31 december 2020
Beginstand	45.149	34.393
Storting	21.400	67.000
Correctie reële waarde	-18.050	-58.585
Amortisering	2.607	2.341
Stand per ultimo	51.106	45.149

De leningen van BZK NWF zijn achtergesteld bij alle overige bestaande en toekomstige schulden van NWF. De nominale waarde van deze leningen bedraagt EUR 178,4 miljoen. De leningvoorwaarden zijn als volgt:

- terugbetaling vindt plaats op basis van de voorwaarden van het subsidiebesluit;
- het terug te betalen bedrag wordt verhoogd / verlaagd in verhouding tot het eindresultaat van het Fonds;
- er wordt geen rente betaald over de uitstaande bedragen.

De BZK NWF 2-leningen (totaal uitbetaald EUR 34 miljoen) zijn achtergesteld bij alle overige bestaande en toekomstige schulden van NWF. De nominale waarde (na aftrek van het gebruikte deel van de subsidie) van deze lening bedraagt EUR 33 miljoen. De leningsvoorwaarden zijn als volgt:

- aflossing vindt uiterlijk plaats vanaf 31 december 2051;
- het terug te betalen bedrag wordt verhoogd / verlaagd naar rato van het 2 eindresultaat van het Fonds
- De lening wordt verminderd met de vergoeding die wordt gegeven voor de DAEB-activiteiten in NWF 2 (voor zover deze niet worden gedekt door rente-inkomsten) en de wanbetalingen uit NWF 2;
- er wordt geen rente betaald over de uitstaande bedragen.

De lening wordt onder dezelfde voorwaarde als deze achtergestelde lening aan NWF 2 uitbetaald. De overdracht van de ontvangen 34 miljoen aan NWF 2 zal plaatsvinden op basis van de liquiditeitsbehoefte van NWF 2.

Fair value waardering

Op basis van de rapportageregels (Dutch GAAP (RJ 290)) moet de BZK-lening bij aanvang worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Voor rapportagedoeleinden betekent dit dat deze schuld wordt opgenomen tegen de netto contante waarde die, vanwege het feit dat geen rente verschuldigd is op de lening, lager is dan de nominale waarde. In de loop van de tijd (tot einde looptijd), zal de lening worden doorgerekend naar de nominale waarde uit de resultatenrekening. In onderstaande tabel zijn de gegevens per tranche opgenomen inclusief het berekende interestpercentage die gebruikt wordt voor de fair value berekening. De berekeningen zijn gebaseerd op de uitgangspunten in de subsidiebeschikking.

(bedrag x 1.000 euro)

	Datum	Bedrag	Einddatum	Fair value rente
Tranche 1	5 December 2018	75 miljoen	31-12-2036	5,648%
Tranche 2a	5 December 2018	25 miljoen	31-12-2055	6,328%
Tranche 2b	29 March 2019	15 miljoen	31-12-2055	6,183%
Tranche 3a	07 February 2020	57 miljoen	31-12-2060	5,215%
Tranche 3b	03 June 2021	3,4 miljoen	31-12-2060	5,384%
School EBL	14 July 2019	1 miljoen	31-12-2055	5,892%
Recharging point	16 August 2019	2 miljoen	31-12-2055	5,125%
NWF 2 (tranche 1)	27 November 2020	10 miljoen	31-12-2051	5,902%
NWF 2 (tranche 1)	3 September 2021	24 miljoen	31-12-2051	6,174%
Total		212,4 miljoen		

Op de NWF 2 (tranche 1 & 2) hoeven DAEB-kosten niet te worden terugbetaald en kunnen als subsidie worden behandeld. De totale DAEB-kosten zijn tot nu toe 1.023.000 euro, dus de nominale waarde van de achtergestelde leningen en subsidie is 211.377.000 euro. Op deze rekeningen wordt dit bedrag als volgt gerapporteerd:

(bedrag x 1.000 euro)

	31-12-2020	Storting	Aanpassing	Vrijval	31-12-2021
Reele waarde BZK lening	43.887.000	3.400.000	-2.972.000	2.488.000	46.803.000
bestemmingsreserve BZK lening	131.113.000		2.972.000	-2.488.000	131.597.000
Achtergestelde BZK lening	175.000.000	3.400.000	-	-	178.400.000
Reele waarde BZK lening	1.262.000	2.922.000		119.000	4.303.000
Aanpassing reele waarde	6.238.000	15.078.000		-119.000	21.197.000
Subsidie	2.500.000	6.000.000		-1.023.000	7.477.000
Subsidie BZK (NWF 2)	10.000.000	24.000.000		-1.023.000	32.977.000
Totaal	185.000.000	27.400.000		-1.023.000	211.377.000

In 2021 is er voor in totaal 2,5 miljoen euro afgeschreven. Uiteindelijk gaat het om een technische waardeaanpassing die geen invloed heeft op kasstromen of andere commerciële activiteiten.

Onderbesteding/ overbesteding

Er kunnen situaties ontstaan waarbij de bijdragen die ontvangen worden van BZK niet tijdig omgezet kunnen worden in financieringen. Het NWF verwacht de beschikbare middelen in de begrotingsperiode van het fonds (2021-2023) volledig te hebben ingezet ten behoeve van de doelstellingen, zoals deze in de subsidiebeschikkingen zijn weergegeven. Dit is ook uitgewerkt in het jaarplan 2022. Er is hierdoor op dit moment geen sprake van onderbesteding. Het NWF monitort actief of liquiditeiten vanuit BZK gestort moeten worden en waar nodig wordt in afstemming met het ministerie het betaalritme van de nog niet gestorte subsidiebijdragen aangepast.

Revolverendheid

Vanaf de start van het fonds is er in totaliteit 218 miljoen euro aflossing ontvangen vanuit de verstrekte leningen. Van deze middelen is 58 miljoen euro ingezet voor aflossing richting de financiers van het fonds en is 160 miljoen euro revolverend ingezet in nieuwe verstrekkingen. Het NWF definieert als revolverendheid de terugontvangen middelen die opnieuw ingezet worden voor nieuwe financieringen en niet worden ingezet als aflossing op externe financiering of bijdragen van BZK.

14. Langlopende lening financiers

(bedrag x 1.000 euro)

	31 december 2021	31 december 2020
Beginstand	241.150	213.125
Storting	135.000	45.000
Aflossing	-28.908	-16.975
Sub totaal	347.242	241.150
Presentatie als kortlopend	-37.408	-28.908
Stand per ultimo	309.834	212.242

	Stortingsdatum	bedrag (x 1.000 euro)	Uitstaand	Rente	Einddatum
Rabobank	20-07-2017	10.000	7.200	1,23%	20-01-2027
Rabobank	01-12-2017	20.000	7.000	0,74%	20-11-2024
Volksbank (ASN)	20-12-2017	10.000	5.000	1,16%	20-01-2025
Rabobank	20-02-2018	15.000	15.000	0,96%	20-01-2023
Rabobank	20-04-2018	10.000	500	0,66%	20-01-2022
Volksbank (ASN)	20-09-2018	15.000	15.000	1,41%	20-09-2024
Rabobank	20-11-2018	15.000	9.000	1,48%	02-03-2026
CEB	31-10-2018	35.000	21.875	0,75%	30-09-2026
CEB	15-01-2019	15.000	15.000	1,15%	31-12-2027
Rabobank	20-03-2019	7.500	7.500	1,87%	20-04-2026
CEB	30-09-2019	50.000	41.667	0,62%	31-12-2027
Rabobank	22-10-2019	15.000	15.000	1,87%	22-09-2025
Rabobank	20-12-2019	7.500	7.500	2,25%	31-12-2027
CEB	01-06-2020	45.000	45.000	0,32%	01-06-2027
CEB	15-1-2021	30.000	30.000	0,32%	1-6-2028
CEB	15-3-2021	30.000	30.000	0,32%	15-3-2029
CEB	15-6-2021	25.000	25.000	0,32%	15-12-2028
ING	1-12-2021	50.000	50.000	0,85%	1-12-2031
		405.000	347.242		

15. Overige schulden en overlopende passiva

(bedrag x 1.000 euro)

	31 december 2021	31 december 2020
Bouwdepot	46.974	60.371
Kortlopend deel langlopende financiering	37.408	28.908
Te betalen managementfee	984	376
Overige kosten	663	364
Te betalen rente lening financiers	208	400
Te betalen garantie fee	109	161
Crediteuren	100	196
Nog te ontvangen facturen	71	20
Te betalen bestuursvergoeding	20	4
Commitment fee	7	8
Stand per ultimo	86.544	90.808

Bouwdepot

Het bouwdepot betreft nog uit te betalen gelden op reeds verstrekte Energiebespaarleningen.

Kortlopend deel langlopende financiering

Betreft het kortlopend deel van de langlopende schulden. Deze aflossingen zullen op basis van de afgesproken aflosprofielen in 2022 worden afgelost.

Nog te betalen managementfee

De te ontvangen facturen hebben betrekking op de facturen van de fondsbeheerder.

Overige kosten

Dit betreft overlopende posten die voortvloeien uit de transacties met betrekking tot het verstrekken van de leningen.

Nog te betalen interest

Dit is de openstaande rente op leningen die zijn afgesloten.

Te betalen commitment fee / garantie fee

Dit betreft de nog te betalen commitment fee en garantiefee die op balansdatum nog niet is betaald.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Onderhanden aanvragen

	31 december 2021		31 december 2020	
	<i>aantal</i>	<i>(bedragen x 1.000 euro)</i>	<i>aantal</i>	<i>(bedragen x 1.000 euro)</i>
Ingediende aanvragen*	282	379.573	248	333.779
Uitgebrachte offertes	2.620	40.363	1.217	22.022
Nog in te gane leningen			4	4.300
Stand per ultimo	2.902	419.936	1.469	360.101

* Van deze aanvragen is voor 53 miljoen euro financiering gealloceerd, wat inhoudt dat deze aanvragen gegarandeerd gebruik kunnen maken van de beschikbare faciliteit. Voor de overige aanvragen (allemaal VvE aanvragen) is er geen beslag gelegd op de financieringscapaciteit van het fonds. Dit wordt met name veroorzaakt door de status van de lening.

Kredietfaciliteit

Het fonds heeft kredietovereenkomsten met de Rabobank, ASN Bank, ING bank, de Council of Europe Bank en de European Investment Bank voor een totale faciliteit van 575 miljoen euro. Over de nog niet getrokken kredietfaciliteit wordt in sommige gevallen een commitment fee betaald.

Tot en met eind 2021 is in totaal 405 miljoen euro van de beschikbare kredietlijn gestort. Daarnaast is er nog voor 30 miljoen euro aan financiering gecontracteerd die in 2022 zal worden gestort.

Financier	Stortingsdatum	bedrag	Rente	Einddatum
EIB	1-07-2022	30.000	0,585%	01-07-2030
	Total	30.000		

Met deze trekkingen is het renterisico op de uitstaande financieringen (inclusief pijplijn) afgedekt met een vastrentende langlopende lening.

Financier	Rente type	Faciliteiten (bedrag in 1 miljoen euro)			Gecontracteerd	
		Hoofdsom	Terugbetaald	Uitstaand	(nog niet gestort)	Beschikbaar
De Nederlandse staat	Rentevrij	218,0	-	178,4	-	39,6
De Nederlandse staat (NWF 2)	Rentevrij	37,5		25,5	-	12,0
Rabobank	Vast	100,0	31,3	68,7	-	-
ASN bank	Vast	25,0	5,0	20,0	-	-
ING bank	Vast	50,0	0	50,0	-	-
CEB	Vast	100,0	21,5	78,5	-	-
CEB fase II	Vast	150,0	-	130,0	-	20,0
EIB	Vast	150,0	-	-	30,0	120,0
Total		830,5	57,8	551,1	30,0	191,6

Nog te verrekenen managementvergoeding SVn:

Uitgangspunt in de fondsmanagementovereenkomst tussen SVn en NWF is dat de management fee voor de fondsmanager gelijk is aan de gemaakte kosten bij de uitvoering van haar fondsmanagementactiviteiten gedurende de gehele looptijd van het fonds. De fee wordt als percentage van de uitstaande Energiebespaarleningen bepaald en per einde van elke maand afgerekend.

De fondsmanagementovereenkomst met SVn kent een looptijd tot 1 mei 2029. Het huidige contract kent afspraken die samenhangen met een productie van circa 600 miljoen euro (vanaf de start van het fonds), dit niveau is rond juni 2021 behaald, waarna SVn is overgegaan naar de beheerfase voor deze portefeuille. De kosten die gemoed zijn met deze periode zijn afhankelijk van de productie van het fonds en worden afgerekend op basis van werkelijke kosten. De werkelijke kosten die op basis van de contractuele afspraken in toekomstige periodes gedeclareerd kunnen worden bedragen:

(bedrag x 1.000 euro)	Voorgaande jaren	2021	Totaal	2020
Kosten fondsmanagement	14.003	2.208	16.211	14.001
Extra werkzaamheden	2.182	35	2.217	2.163
Totale kosten exclusief btw	16.185³	2.243	18.428	16.164
Gefactureerd in eerdere jaren			-9.690	-5.346
Gefactureerd in boekjaar			-4.184	-4.344
Als schuld verantwoord			-302	-311
Toekomstige vergoedingen excl. btw			4.253	6.163
Btw			893	1.294
Toekomstige vergoedingen incl. btw			5.146	7.457

Lopende juridische zaken

Er zijn geen lopende juridische zaken.

---

³ Naar aanleiding van de vaststelling van de werkelijke kosten 2020 zijn de kosten voorgaande jaar aangepast. Hierdoor wijken deze af van de vergelijkende cijfers 2020

3.6. Toelichting op de winst- en verliesrekening

BATEN

(bedrag x 1.000 euro)

	Gerealiseerd 2021	Begroting 2021	Gerealiseerd 2020
BATEN			
16 Rentebaten	8.073	8.286	6.648
17 Bijdrage rentekorting Rijk	335	362	418
18 Bijdrage rentekorting regionale variant	744	473	966
19 Overige baten	2.080	801	978
TOTAAL BATEN	11.232	9.922	9.010

16. Rentebaten

De rentebaten zijn verlaagd met de rente die vergoed is op het bouwdepot. De vergoeding bedraagt in 2021 totaal 1,0 miljoen euro (gehele 2020: 1,2 miljoen euro). Ondanks een daling van de productie zien we een daling van de rente-inkomsten ten opzichte van de begroting die gecompenseerd wordt door een stijging van de rente op subsidie van de provincies en gemeenten. De totale inkomsten aan inkomsten zijn in lijn met de begroting.

17. Bijdrage rentekorting Rijk

Het bestuur heeft tijdelijk een korting op de consumentenrente toegepast. Deze rentekorting wordt gefinancierd vanuit de subsidie van het Ministerie van BZK. De toerekening van de gerealiseerde rentekorting is gebaseerd op het aantal gepasseerde Energiebespaarleningen en het verloop van de Energiebespaarleningen die een rentekorting hebben ontvangen.

18. Bijdragen rentekorting regionale variant

De provincies Overijssel, Drenthe, Friesland en Zeeland en de gemeenten Breda, Den Bosch en Leidschendam-Voorburg hebben hun inwoners een rentekorting op de Energiebespaarleningen geboden. Deze overheden dragen bij aan een rentekorting en een vergoeding voor aanvullende kosten die gemoeid zijn met het verstrekken van deze Energiebespaarlening. De gerealiseerde rentekorting en de bijdrage voor aanvullende kosten vallen via deze bate vrij ten gunste van het resultaat.

19. Overige baten

Het Ministerie heeft ingestemd met een herverdeling van de beschikbare subsidie (Rentesubsidie BZK). Deze kosten worden verrekend met de overige BZK-subsidie. Omwille van de transparantie worden de kosten apart getoond (zowel de kosten als de opbrengsten). De kosten die ten laste van deze subsidie zijn gebracht zijn nader toegelicht bij de algemene kosten (zie onderdeel 22).

LASTEN

(bedrag x 1.000 euro)

	Gerealiseerd 2021	Begroting 2021	Gerealiseerd 2020
20 Management fee	-5.854	-5.692	-4.006
21 Agency fee	-50	-50	-35
22 Algemene kosten	-2.477	-1.173	-1.027
23 Marketing kosten	-60	-139	-97
24 Afschrijvingen	-104	-	-
25 Voorziening oninbaarheid	70	-227	-86
TOTAAL operationele lasten	-8.475	-7.281	-5.251

20. Management fee

De grondslagen van de beheervergoeding zijn vastgelegd in de beheerovereenkomsten van het fonds. De beheervergoeding van SVn wordt op basis van een vergoedingspercentage in rekening gebracht (contractuele afspraak tussen NWF en SVn). Het vergoedingspercentage is gebaseerd op de uitstaande Energiebesparingsleningen. Het vergoedingspercentage is zodanig vastgesteld dat de werkelijke kosten over de levensduur van de dienstverlening door SVn naar verwachting worden gedekt.

De facturen van de nieuwe dienstverleners worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen op basis van de contractuele afspraken. Kosten die een directe relatie hebben met de verstrekking van de lening worden geactiveerd als transactiekosten. Door toepassing van de effectieve-rentemethode worden de transactiekosten als onderdeel van de amortisatie in de winst en verliesrekening verwerkt.

21. Agency fee

Vanwege haar rol als facility agent ontvangt Rabobank, op basis van de financieringsovereenkomst, een jaarlijkse vergoeding van 50.000 euro.

22. Algemene kosten

(bedrag x 1.000 euro)

	Gerealiseerd 2021	Begroting 2021	Gerealiseerd 2020
Opstartkosten (Warmtefonds)	-2.080	-726	-599
Bestuur, RvT en verzekering	-155	-128	-162
Toezingskosten	-84	-112	-93
AFM	-69	-100	-96
Accountantskosten	-67	-65	-28
Advieskosten	-14	-25	-31
Overig	-8	-17	-18
Algemene kosten	-2.477	-1.173	-1.027

Opstartkosten

Aanloopkosten ad 2.080.000 euro hebben betrekking op de kosten die gemaakt zijn in het kader van het marktonderzoek van potentiële dienstverleners, arrangementvergoedingen banken, kosten voor juridisch advies, implementatiekosten voor het nieuwe systeem en kosten in verband met de transitie naar de nieuwe serviceorganisaties. Hieronder vindt u een specificatie van de kosten.

(x 1- euro)	Bedrag
Herstructureringskosten	1.555.000
Advieskosten	177.000
Communicatiekosten	143.000
Arrangementfees	94.000
Ontwikkelkosten website	56.000
Aanvullende vergoeding bestuur en RvT	55.000
Totaal	2.080.000

Bestuurs- en toezichtskosten

De totale kosten voor het bestuur en de raad van commissarissen bedragen 123.000 euro (inclusief loonheffing, btw) en 32.000 euro aan verzekeringskosten.

Overig

De kosten voor toetsing/toezicht zijn voor BKR en Kadaster (totaal 84.000 euro). De kosten voor de AFM zijn verantwoord op basis van ontvangen facturen van in totaal 69.000 euro. De kosten voor de AFM zijn lager dan 2020 en budget omdat er in 2020 wat meerkosten in rekening zijn gebracht door de AFM en in de begroting rekening is gehouden met hogere kosten in verband met de transitie.

23. Marketingkosten

De kosten zijn gerelateerd aan enkele kleine marketingactiviteiten zoals google adwords, congressen, kleine advertenties en klantverhalen.

24. Afschrijving

De afschrijvingen hebben betrekking op immateriële vaste activa. Kosten die verband houden met de implementatie van de bedrijfsregels voor het IT-systeem, de implementatie van de bedrijfsregels in het Treasury-systeem en het inrichten van de IT-omgeving worden geactiveerd als immateriële vaste activa en worden afgeschreven over de levensduur van het verwachte gebruik van IT-systemen (10 jaar). De afschrijving start na afronding van het project (start halfjaar 2021).

25. Voorziening oninbaarheid

Er zijn geen afboekingen verricht op Energiebespaarleningen. Er zijn twee Energiebespaarleningen (in eerdere jaren) volledig afgeboekt. Op kwartaalbasis is een impairmenttest uitgevoerd op de uitstaande leningen en debiteuren. De voorziening is op basis van deze test aangepast. In 2021 is een vrijval van de voorziening gedaan met totaal 70.000 euro. De totaal getroffen voorziening bedraagt 168.000 euro (138.000 euro onder de leningen en 30.000 euro onder de debiteuren). Dit is 0,03% van het totaal aan verstrekte Energiebespaarleningen gedurende de looptijd van het fonds. Deze voorziening heeft betrekking op 34 klantdossiers. Ten opzichte van de totale portefeuille is dit een beperkte voorziening.

Financieringslasten

(bedrag x 1.000 euro)

	Gerealiseerd 2021	Begroting 2021	Gerealiseerd 2020
26 Rente lopende rekening	-471	-	-456
27 Arrangement fee	-	-75	-350
28 Commitment fee	-83	-158	-163
29 Garantie fee	-798	-796	-624
30 Interest langlopende lening financiers	-1.709	-1.751	-1.896
TOTAAL financieringslasten	-3.061	-2.780	-3.489

26. Rente lopende rekening

Vanwege de negatieve 3-maands Euribor brengt de bank negatieve rente in rekening op de betaalrekening van NWF. Om dit effect te mitigeren heeft het fonds (in samenwerking met de banken) een oplossing gerealiseerd om overtollig geld over te maken naar de rekening die NWF bij de Nederlandse Staat aanhoudt. De banken hebben hiermee ingestemd en het door de Staat verstrekte geld wordt weggezet op een staatsrekening van het Ministerie van Financiën die wordt aangehouden door NWF ('schatkistbankieren'). De rente op deze staatsrekening is op dit moment nihil.

27. Arrangement fee

In 2021 heeft NWF enkele vergoedingen betaald voor nieuwe faciliteiten en andere financiële documenten. Deze vergoedingen vallen volledig onder de subsidie van BZK en komen niet ten laste van de consumentenrente.

28. Commitment fee

Sommige banken brengen een commitment fee in rekening voor het niet opgenomen deel van hun kredietfaciliteit. Een groot deel van de faciliteit is al gecontracteerd met de financiers.

29. Garantie fee

Rabobank staat garant voor de financiering door CEB. De garanti premie is de totale vergoeding die NWF aan de Rabobank heeft betaald in verband met de garantie (inclusief garanti premie en commitment fee).

30. Interest langlopende lening financiers

Deze kosten hebben betrekking op lopende financieringen. De rente is in lijn met de begroting.

Overige baten en lasten

(bedrag x 1.000 euro)

	Gerealiseerd 2021	Begroting 2021	Gerealiseerd 2020
31 BZK-lening	2.972	37.321	49.847
31 Mutatie reële waarde BZK-lening	-2.488	-2.762	-2.341
	484	34.559	47.506

31. Mutatie bestemmingsreserve BZK-lening

Zie hiervoor de toelichting 13 "Achtergestelde BZK-lening" bij de balans.

3.7. WNT-verantwoording

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de voor het fonds van toepassing zijnde regelgeving en is bepaald op basis van het algemene WNT-maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2021 voor het fonds bedraagt 209.000 euro. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van de raad van toezicht; dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum. In het geval van het fonds zijn de leden van het bestuur aangemerkt als leidinggevende topfunctionaris en de leden van de raad van toezicht als toezichthoudend topfunctionaris.

De vergoeding van de topfunctionarissen betreft de vergoeding die is betaald voor de werkzaamheden verricht voor het Nationaal warmtefonds en het Nationaal Warmtefonds 2.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen

<i>bedragen x 1 euro</i>	E.J.G.V. Boers RE RA	J.H. de Roo RA	M. Brans MSc⁴
Functie(s)	Voorzitter	Treasurer	Lid
Gegevens 2021			
Aanvang en einde functievulling in 2021	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/10 – 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,32	0,39	0,20
Dienstbetrekking?	Nee	Nee	Nee
Bezoldiging			
Beloning plus belaste onkostenvergoeding	56.180	67.704	34.572
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Subtotaal	56.180	67.704	34.572
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-
Totaal bezoldiging	56.180	67.704	34.572
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	66.880	81.510	41.800
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t	n.v.t	n.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t	n.v.t	n.v.t
Gegevens 2020			
Aanvang en einde functievulling in 2020	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/10 – 31/12
Omvang dienstverband 2020 (in fte)	0,24	0,24	0,13
Dienstbetrekking			
Bezoldiging 2020			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	39.830	39.830	22.205
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Totaal bezoldiging 2020	39.830	39.830	22.205
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	48.240	48.240	26.130

⁴ De vergoeding valt inclusief de overige vergoedingen bij andere WNT functies onder toegestane WNT maximum
Jaarverslag Nationaal Warmtefonds 2021

Toezichhoudende topfunctionarissen

<i>bedragen x 1 euro</i>	L.C. van Dijke	R. Wispelweij	V.O.Luijendijk
Functie(s)	Voorzitter	Lid	Lid
Gegevens 2021			
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31-12
Bezoldiging			
Bezoldiging	18.005	14.446	15.124
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag			
Totaal bezoldiging	18.005	14.446	15.124
Toepasselijk WNT-maximum	31.350	20.900	20.900
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2020			
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	
Bezoldiging 2020			
Bezoldiging	11.565	6.725	
Individueel WNT-maximum 2020	30.150	20.100	

Gebeurtenissen na balansdatum met belangrijke financiële gevolgen

Er hebben geen gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden die invloed hebben op het vermogen of resultaat van de stichting die vermeld zouden moeten worden in de jaarstukken.

In de niet uit de balans blijkende verplichtingen zijn de in 2022 verwachte ontwikkelingen opgenomen.

4. OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen verklaring.

Statutaire regeling betreffende de bestemming van het resultaat

In de statuten is opgenomen dat het resultaat aan het eind van de looptijd van het fonds ten gunste komt aan de Staat der Nederlanden. Het jaarrekening resultaat is op basis van deze bepaling toegevoegd aan het vermogen van de stichting welke bij liquidatie van het fonds wordt gesaldeerd met de achtergestelde BZK-lening.

Utrecht, 22 april 2022

Bestuur

E.J.G.V. Boers RE RA
Voorzitter

J.H. de Roo RA
Treasurer

M. Brans MSc
Lid

COMPLIANCE CERTIFICATE FOR RABOBANK, ASN AND ING

From: Stichting Nationaal Warmtefonds
TO: COÖPERATIEVE RABOBANK U.A. as agent for the other Finance Parties (the "Facility Agent");
Dated: 22 April 2022

Dear Agent,

Stichting Nationaal Warmtefonds – Senior Facilities Agreement dated 15 December 2020 (the "Agreement")

1. We refer to the Agreement. This is a Compliance Certificate. Terms defined in the Agreement have the same meaning when used in this Compliance Certificate unless given a different meaning in this Compliance Certificate.
2. We confirm that:
  - a) the Solvency is greater than 17 per cent;
  - b) the Consumer Loan Default Rate is below 3.5%;
  - c) the Consumer Loan Loss Rate is below 2.5%; and
  - d) the Capital Expenditure in respect of the current Financial Year shall not exceed EUR 1,000,000.
3. We confirm that no Default is continuing and that no Production Stop Event is continuing.

Signed:

E.J.G.V. Boers RE RA
(Chairman)

J.H. de Roo RA
(Treasurer)

M. Brans MSc
(Member)

COMPLIANCE CERTIFICATE FOR THE COUNCIL OF EUROPE DEVELOPMENT BANK

Fom: Stichting Nationaal Warmtefonds
TO: Council of Europe Development Bank (CEB)
Dated: 22 April 2022

Dear CEB,

Stichting Nationaal Warmtefonds - CEB Framework Loan Agreement dated July 2018, as amended and restated on 15 December 2020 (the "Agreement") (LD 1954)

and;

Stichting Nationaal Warmtefonds - CEB Framework Loan Agreement dated 9 December 2019, as amended and restated on 15 December 2020 (the "Agreement") (LD 1954 Add. 1)

1. We refer to the Agreement. This is a Compliance Certificate. Terms defined in the Agreement have the same meaning when used in this Compliance Certificate unless given a different meaning in this Compliance Certificate.

2. We confirm that we have complied with the following financial covenants:

	Covenant	Q4 2021
Consumer loan loss (cumulative)		EUR 18k
Consumer loan loss ratio	max 2.5%	0.0%
Consumer loan default ratio	max 3.5%	0.1%
Solvency ratio	min 17%	33%
Solvency ratio (included recorded loans)*		31%
Capital expenditure	Not more than EUR 1 million	-

*) this is the solvency ratio based on the figures on balance date including the recorded but not disbursed loans.

3. We confirm that there is no continuing default.

Signed:

E.J.G.V. Boers RE RA
(Chairman)

J.H. de Roo RA
(Treasurer)

M. Brans MSc
(Member)

COMPLIANCE CERTIFICATE FOR THE EUROPEAN INVESTMENT BANK

From: Stichting Nationaal Warmtefonds
 TO: European Investment bank (EIB)
 Dated: 22 April 2022

Dear EIB,

Subject: Finance Contract between European Investment Bank and Stichting Nationaal Warmtefonds dated 19 December 2019, as amended and restated on 15 December 2020

Contract Number 87884 Operation Number 2017-0284

We refer to the finance contract. This is a compliance certificate. Terms defined in the finance contract have the same meaning when used in this compliance certificate

We hereby confirm:

- a) We confirm that we have complied with the following financial covenants. Calculation date On 31 December 2021

Covenant	Q4 2021
Consumer loan loss (cumulative)	EUR 18k
Consumer loan loss ratio	max 2.5% 0.0%
Consumer loan default ratio	max 3.5% 0.1%
Solvency ratio	min 17% 33%
Solvency ratio (included recorded loans)*	31%
Capital expenditure	Not more than EUR 1 million -

*) this is the solvency ratio based on the figures on balance date including the recorded but not disbursed loans.

- a) No asset disposal prohibited under article 6.8 has taken place
 b) No security of the type prohibited under article 7.1 had been created or is in existence
 c) We are compliance with the obligation set forth in article 7.2 and 7.3
 d) no event or circumstance which constitutes or would with the passage of time or giving of notice under the Finance Contract constitute an Event of Default or a Prepayment Event has occurred and is continuing unremedied or unwaived.

Signed:

E.J.G.V. Boers RE RA
(Chairman)

J.H. de Roo RA
(Treasurer)

M. Brans MSc
(Member)

5. CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

mazars

Defflandlaan 1
Postbus 7266
1007 JG Amsterdam
T: 088 277 24 67
carel.vanoldenbeek@mazars.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het bestuur van Stichting Nationaal Warmtefonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Nationaal Warmtefonds te 's- Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Nationaal Warmtefonds per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de bepalingen krachtens de WNT.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de winst-en-verliesrekening over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Nationaal Warmtefonds zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

mazars

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die onder andere bestaat uit het verslag van het bestuur en de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag van het bestuur de overige gegevens in overeenstemming met RJ 640 Organisaties zonder winststreven.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen.

mazars

De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

mazars

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 22 april 2022

Mazars N.V.

Origineel was getekend door: J.C. van Oldenbeek MSc RA